

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
 Chicago, Ill.
 Kaina metams:
 Am. kofe... \$2.00 | Užsien... \$3.00
 Prenumerata tur but iškalno užmokėta.
 "Kataliko" spaustuvėje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užrašydami "Kataliką", siųskite prenumeratą arba laiškus sekančiu adresu:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
 Published every Thursday
 at Chicago, Ill.
 Subscription \$2.00 per Year.
 Advertising Rates on Application.
 Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : :
 All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvestas Reikalams Lietuvių Katalikų Amerikoje.

No. 35 Chicago, Ill., 26 d. Rugpiučio (August) 1909 m. **Metai XI**
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1897
 Dr. Alexander M. Rackus ANTIQUARIAN & NUMISMATIST 3201 W. 43rd St. Chicago

Politiškos žinios.

Rusija.
 Valdžios įstaigų revizijos.
 Senatoriai Garinas ir Palenas (buvusis Vilniaus gubernatorius) dabar daro valstybės įstaigų revizijas. Kaip praneša rusų laikraštis "Rieč", senatorius Palenas apie Turkestano pasakę, kad tai kraštas saulavės, neteisybių ir suktybių (proizvola, bezpravija ir razudannosti). Tas viskas taip jau esą tenai išisknėję, kad ir per pačią reviziją kiekvienas dirbęs "savo darbą": vieni kyšius (papirkus) emė, kiti vietinius gyventojus plėšė, o kiti sau stačiai vogė.

Daugiausia suktybių esą ant geležinkelio. Padėkim per-pat reviziją per akis prazūvę keli karakulų (brangių kailių) vagonai. Darant reviziją nuo didžiojo lig mažojo visi geležinkeliečiai buvę panūre, statūs, begalo neužganėdinti.

Nemažesnę betvarkę esanti žemdirbystės ir ukio žinyboje. Pelnas tiek tenai atradęs visokių ydų, kad pati ukio ir žemės tvarkymo žinyba neįsėmanti, kaip besukties ir esanti labai neužganėdinta. Daugybė visokių valdininkų patruksią teisman. Daugybės izdo turty tenai, nevien tenai, bet ir visur, žūsta visokių sukčių rankose. Senatorius Garinas atrandęs dabar visokių įeibių intendanturoje (kur kareivius viskuo aprūpina).

Tikybos laisvė.
 Minsko gubernatorius neleidęs buvęs kunigui Majeviskiui vesti "kumpanijos" iš Minsko Vilniui. Majeviskis buvęs prašęs general-gubernatoriaus bet ir tas neleidęs. Nežiurint į tai, kun. Majeviskis vistiek atvedęs "kumpaniją" Vilniui. Už tokį pasielgimą Minsko gubernatorius nubaudęs kun. Majeviskį 300 rubliu. "S. Z. Gol."

Pasmerkimas leitenanto Akvilonovo.
 Nesenai laikraščiuose buvo paduota žinia apie nusikendimą po vandeniu plaukiančios laivės "Kambala", ir iš jos kareivių teisliko gyvas tiktai vienas jos viršininkas Akvilonovas. Dabar tas pats Akvilonovas patrauktas teisman už valdžios pinigų išaivojimą. Budamas revizoriu ir rotos komandieriu, įsiai padavė vyresnybei raportą, buk 3 Birželio vagis išlaužę jo žiniai pavestą skrynę ir išnešę 1.052 rublių kareivių algos pinigų ir 2.273 r. maistipinigių. Teis mas pripažino, kad jokių vagių nebuvę, kad tuos pinigus prisisavinęs Akvilonovas ir kitus valdžios pinigus išaikojęs, ir išnešę tokį dekretą: atimti Akvilonovui visas teises ir atiduoti j areštantų rotas ant 5 metų.

įstatus, pagal kurių suteikiama Pietinei Aprikai konstitucija. Tas lytisi Pietinės Aprikos kolonijų Federacijos, kuriai priklauso: Transvaal, Cape Colony, Orange River, State ir Nataly.

Ispanija.
 Pareinančios iš Morokko Ispanijon žinios apie maurų nuolatinį narsų besilaikymą prieš ispanų karumėnę. Ispanijos aukštesniuose luomuose sukėlė tokią dvasią, kad dauguma įžymiausių asmenų nusiskubino tuojau kar laukan, kad kariaujant su maurais apsaugoti savo tėvynę nuo kokių bent priepuolių ir nelaimių. Ispanijos bajorija taigi galvatrukėiais prisirašo kareivijon ir skubinasi į Morokko, kur maurai jų brolius skerdžia.

Pirmiausia apreiškė norą kareivijon įstoti vice-grafas de Lapes. Jo pėdomis nuėjo: kunigaikštis de Vivona, kuris yra atstovu parlamentan iš Yaca. Paskui Senor Solano ir Don Gregorio La Granja y Gallur ir jo sunus. Kunigaikštis de Zaragoza įstojo kareivijon kaip paprastas kareivis ir daugybė kitų "patentuotų" grandų, kurie tenai netiek atneš naudos, nes naudosis visokiems privilegijomis, kiek Ispanijos kareiviams užkenks, o ypatingai disciplinoje.

Dabar Morokke prieš maurus sutraukta suvirš 40.000 karumėnės, su kuriaja generalas Marina jau pradėjo bandymus su savo užpildinėjėmais ant maurų, kadangi jam jau pirmiau tik reikėjo ginties. Be to, į Melilla pakraščius, kur verdamas kovos, Ispanijos valdžia nusiunčias savo laivyno dalį, kur beabejonės sauszemio karumėnei atneš daug pagalbos, jei pats kur ant uolų nesudaužys.

Rugpiučio 17 d. ryte Ispanijos karumėnė turėjo aplėisti miestą Malilla ir padaryti abelną užpuolimą ant maurų stovyklų, tačiau jai tas plenas nenusisekė, kadangi pakilo nuo jūros uraganas ir padarė mieste ir apylinkėse ispanams daug nuostolių. Uoste laivai vilnių spaudimą vosti išlaikė, o karumėnės sėtras viesulas nunešęs nežinia kur. Juros vilnys užtvėnė miesto gatves ir paskui save paliko tik kruvas smiltių.

Generolas Marina andai kareiviams pasakę prakalbą ir tarp kitko išsireiškęs sekančiais:
 Europa suteikė mums tą garbingą misiją, kad priruosti Aprikoje kelius civilizacijai. Žinokime tat, kaip turime tą klausimą išrišti (matyt, kad maurai jau civilizuojami su ugnim ir kardu. Red.).
 Paskui išleides dar j kareivius atsiliepiam, idant jie pasirodytų vertais Ispanijos sunais ir karžygių ainiais, kurie kitus kartus narsiai savo tėvynę gynę.
 Bet maurai tuotarpu iš ispanų to patriotizmo juokiasi ir ruošiasi prieš užpuolikus at-

sispirti.
 Gal ispanai tuomlaik maurus ir atspirs, kur prie kalnų, bet ar kartais jų neįtrauks kur j kilpas ir paskui vėl neišskers, kaip tai pirmiau jau daug sykų taip padaryta.

Kreta.
 Turkija po ilgų svarstymų neužiganėdijo Graikijos atsakymu ir pareikalavo dar sykį, kad Graikija išaiskintų kelius jai klausimams su link Kretos.

Tuotarpu salos gyventojai savo sostinėj Kanea išrinko provizorišką valdžią, kuri tuojau ir prisiekė Graikijai ištikimybę, o paskui išnaujo iškabino salos tautišką veluą.

Taip dalykams virtus, karas Turkijos su Graikija buvo jau neišvengtinas, kad tuo tarpu viešpatystės Anglija, Italija, Rusija ir Prancija tuojau nusiuntė j Kretą savo kelius kareivius laivus ir pas gyventojus pareikalavo nuplėsti šalin tautišką veluą. Tačiau tas reikalavimas neišpildyta. Tada minėtų viešpatysčių jureiviai nuėjo tvirtovėn ir numetė Kretos veluą, iškabino veluą Turkijos, kuri dabar tenai ir saugojama.

Pasirodo, kad viešpatystės salą nori pavesti atgal Turkijos globon, bet salos gyventojai priešinasi. Jų tenai apsaugojimas daug viešpatystėms lėšuoja, tati greičiausia tati salai viešpatystė vėl paskirs kokį regentą, o tuokart sala bus savistovė, arba greičiau papuls j bile katros viešpatystės rankas, bet toli ne Graikijai, kurios gyventojai labai pageidauja. Palikti sala be globos — negalima, nes tuokart tenai Turkija daug kraujo išlietų ir greitai susipeštų su Graikija.

Tai-gi dabar kol kas sala randasi viešpatysčių globoje.

Svecija.
 Andai straikeriai paskutiniu sykiu bandė prikallinti prie straiko gelžkelių tarnautojus ir darbininkus, bet jiems tas viskas nenusisekė, o kaip tik nenusisekė, tati dauguma metė šalin strakavimą ir buirais grįsta ant darbo.

Norints nekurius unijos dar vis smarkiai laikosi, bet regimas nupuolimas jau artinasi, o labiausiai todėl, kad jiems stoka publiškos simpatijos ir vadovų, nes dabartiniai darbininkų vadovai nesugebia tokio milžiniško darbininkų judėjimo sukontroliuoti.

Iš visų Svecijos pusių gausiam žinios, kad darbininkai grįsta ant darbo. Ir spaustuvėse straikai nei kiek nenusisekė, kadangi tuojau vėl pradėta darbai.
 Ant gelžkelių ir garlaivių judėjimas vėl normališkas ir prekyba judinasi priešakin. Bankai nei kiek nenukentėjo ir turistai vėl ima keliauti.
 Valdžia-gi tuo tarpu rengia svarbius darbininkams įstatus, kurių projektas bus pavestas parlamentui.

Iš Viso Pasaulio.

Andai Glasgove (Škotijoj) buta milžiniško gaisro. Išdegus žymi miesto dalis. Nuostolių padaryta 1.250.000 dol.

Anglijos garsi sufragiečių vadovė Parhurst trumpu laiku žada atkakti j Jungtines Valstybes, kur tarp moterų užsiimsianti agitacija.

Abisinijos karalius Menelikas nuolatos sergęs, tati viešpatystės valdymas pavesta regentui, o juo paliko sosto įpėdinio globėjas Ras Tesama.

Naujas Vokietijos kanclerius — Bethmann—Hollweg, kuris ligšiol buvo rezervų poručniku, dabar jau paskirtas dragunų majoru.

Rugpiučio 18 d. Austrijos imperatorius Pranciškus Jonas zapas sukakęs 79 metus. Tos sukaktuvės visur labai iškilmingai apvaikščiota.

Belgijos karalius Leopoldas andai apskelbė, kad naujosios galdynės paveikslai iš karališkos galerijos bus išstatyti pavaimui Lapkritijj. Vėl tauta išlies protestus prieš tą brutalių-palaiduną.

Žinomas Anglijos plankėjas William Stearne iš Manchester andai vėl bandė perplaukti kanalą tarp Anglijos ir Prancijos La Manche. Nuplankęs tačiau 7 mylias susirgęs jūros liga ir plaukimą pertraukęs.

Ispanijos valdžia andai m. Barcelone panaikinus karo stovį, kuris tenai įvesta kilus maistams. Sušaudžius maistininkus ir karo stovis pasirodė visai tuotarpu nebreikalingas.

Meksike pastaraisiais laikais atsitinka tankų ir pavojingi žemės drebėjimai. Andai Acapulco net tris sykus buta žemės drebėjimo. Juros vanduo nuo krantų pasitraukęs ant 30 pėdų. Gyventojai bijosi miestan grįšti, tati gyvena laukuose.

Peterburge naujai nupirktas orlaivis "Rosija" pusiau plyšęs pripildant jis gazu. Rusija su nieku neturi laimio, o gal su švelnesniais daktais nemoka apsieiti. Jei jiems paduotum ir geriausią aeroplaną, tai tuojau sulaužytų.

Badish Rheinfelden (Prusose) sustraikavę vietinėj aliumino dirbtuvėj darbininkai ir vieną dieną susirėmę su žandarmerija. Žandarmai ke liolika darbininkų mirtinai pašovė ir vienas anų jau numiręs ligonbutyj. Paskui paviešta karumėnė saugoti dirbtuvę.

Japonijos valdžia neseniai apskelbė, kad eš visokie nesusprištami tarp Japonijos ir Kinijos jau užbaigti. Bet rodosi, kad Japonija trumpu

laiku vėl pagimdys naujus nesusprištamus, kadangi nuolatos transportuoja savo karumėnė j Mandžurija.

Danijoj naujas kabinetas jau surankiotas. Jį sutvėre grafas Holstein Ledrebrod ir jie gi paliko premieru. Karo miuisteriu ir jureivijos paskirta J. C. Christensen, finansu — Meedgard, darbų — Larsen. Kiti gi ministeriai seni pasiliko ant savo vietų.

Indijų miestas Dern Ghasi Khan paskirtas prapučiai — kaip pranešama iš Bombay. Jisai paleigva smunkas upėn Indus. Pagalba negalima. U-pės vanduo kasdiena išardo krantų 50 — 100 pėdų pločio ir žemė su namais nugrimsta. Miestas tuo tarpu skaitas 25.000 gyventojų.

Kompanijos "Cunard" gar laivis "Lucania" labai sugadytas ir dabar taisomas Glasgove dokuose. Garlaivių užgimęs gaisras, o kuomet negalėta jis apgesinti, atidaryta ventilacijos ir garlaivis parduota vandenin. Istraukus iš vandens nugabenta taisyti. Gaisras atsitikęs jam esant Liverpool uoste.

Morokko sultano Mulai Hafido karumėnė paėmus andai nelaisvėn sosto pretendentą ir maistininkų vadą Roghi. Su juom paimta daug maistininkų ir visiems nukirsta galvos, o paskui tos galvos ant smailių užnerus miesto Fezu gatvėms nešiota. Roghi dar esą gyvas, bet ir jis nuo baumės neišsisuksias.

Persijos tautininkai savo naują šachą, 11 metų vaiką, nori apipačiuoti, kas tam vaikui visai nei ne galvoj tokie keisti dalykai. Ir seniau pragnešta, kad to vaikišcio norėta nusižudyti. Bet dabar Ryme gauta žinia, kad ne jis pats norėjęs nusižudyti, bet jį norėjęs nužudyti tėvas, pašalin-tas šachas, kadangi jam gaila savo vaiką matyti svetimoje i-tekme.

Iš Konstantinopolio Peterburgan pranešama, kad Turkijos sultanas išleides savo vezirui priskaymą praleisti per Dardanelius iš Juodosios jūros du Rusijos kariškuojų laivu, kuriuodu eskortuosią caro yachtą, plaukiant carui į Italiją su vizita. Pasirodo tat, kad caras vis-gi savo tikslų manąs atsiekti, nors vandeniu.

Iš Persijos Peterburgan andai parvykęs jau turbut ant visados garsus pašalinto šalicho apginėjas ir tenaitinio parlamento bombarduotjas, kazokų pulkininkas Liachov. Mat jis dabar tenai nebreikalingas. Jis pasakoja, kad Persijoje Vokietijos įtekmė labai visose srityse auganti. Nauja Persijos valdžia norinti iš savo karumėnės pašalinti rusus, instruktorius, jų vieton paskviesti vokiečius.

Katalikiškos Naujienos.

K a n a d a. Sv. Tėvas Pijus X su monsignoro Sharetti, Kanados Apaštališkojo delegato, tarpininkyste, nutarė sušaukti mieste Quebec (Kanada) provincionališką soborą. Soboran susirinks visi Kanados arcivyskupai ir vyskupai, taippat bus pakviesta ir kiti Bažnyčios kunigaikščiai iš Šiaurinės Amerikos. Tasai soboras turėsias didelę svarbą, o juo labiau, kad Amerikoje katalikiškė žymiai pradėjo platintis.

K i j e v a s. Kijevo gubernatorius neseniai sutaisė statistiką, kaslink stačiatikių asmenų, priėmusių katalikišką laisvės metu ligi 1909 m. Iš tos statistikos pasirodo, kad nuo Balandžio 30 d 1905 m. ligi Sausniui 1909 m. Kijevo gubernėj katalikų tikybon perejo 733 vyriskiai ir 987 moters. Daugiausia katalikystėn perėita Berdičevo paviete.

Z o k o n o j u b i l i e j u s. Šiais metais sukanka 700 metų nuo to laiko, kuomet Sv. Pranciškus Asiziētis įkurė savo vardo zokoną, kurį paskui praplatino ir paskirstė j kelias šakas. Šiandie tik zokonu Bernardinų ir Reformatų (neskaitant Pranciškonų ir Kapucinų) skaito 16.000 sqaunų, kurių pusė kunigai.

M i r t i s k a t a l i k y s t e i ! Štai garsas, su kuriuomi viso pasaulio, o ypač Prancijos masonai kovoja prieš nūnų Bažnyčią. Neseniai Prancijoje buvo masonų suvažiavimas, kuriame priimta daug nutarimų prieš katalikų tikybas. Taigi jie nutarė: Uždaryti visas bažnyčias ir anas panaudoti teatrams, turgams, pasilinksminimams ir t.t. Privertti valdžią, kad Didžiojojo Pėtnyčio butų surengta visuose miestuose ir kaimuose veltui pietūs iš mėsos ir svaigiančių gerymų. Uždrausti vaikų krikštus. Uždrausti katalikų kunigams lankyti ligonius, išėmus tokius atsitikimus, kuomet ligoniai patys to reikalau. Uždrausti laidoti numirėlius su katalikiškais pamaldomis ir procesijomis. Visos šermėnys tur priklaustyti valdžiai, kurias pati valdžia turės ap-rupinti. Taigi masonai tuos savo nutarimus stengsis visokiais budais įvykinti.

T i r o l i u s. Insbruke neseniai buta nepaprasto atsitikimo, kadangi 60 metų teologijos kandidatas įsvenstas j kunigus. Tuo pricijiantu buvo gries Jurgis Esterhazy, kurio prieš tris metus apreiškimas likties Jezuvitu visame pasaulj pagimdė daug trūkmo. Esterhazy gimęs m. Lizbona 1848 metais. Baigęs Tarzavijų gimnaziją, priėmė tarnystą cesoriaus Pranciškaus raitų gvardijoj ir Vienoj nuolatatos buvo garsus, kaipo pirmosios rūšies elegantas. Pagaliau jis apsiavedė ir liko poros vaikų tėvu. Pirmiausia jam numirė vaiku, o paskui pati. Tuos nuostolius jisai labai sopulingai atjauzdamas, nutarė įstoti Jezuvitų vienuolynan, kur pabaigęs teologijos kursą, įsvenstas dabar j kunigus.

nksnos.
 untain Plunks-
 už labai pigę
 paranki kiek-
 elyje įsipila at-
 ir ir visada, pa-
 nksa nesigadytų
 mksa aukšnė
 No. 3 Prokluoja \$2.00
 kit:
 ENICZE,
 as
 go, Ill.
 Matomas sudėjimas
 oma
 suraszo Maszina
 HINE CO.
 Pennsylvania
 DISTRIBUTOES
 hone Randolph 2644
 GRAFISTAS
 owicz
 nd ave.
 isytas o artistiskai
 spėms iss jo dirbtu-
 afijas kokias tik kas
 enij padirbame ge-
 daktys, tas jau visad
 kyti o persikrinitė
 atstovai ir iss tole-
 si punktus prezentas
 mnskaiti adreso.
 wiatt-Sass
 3291 W. Harrison St.
 3291 W. Harrison St.
 3291 W. Harrison St.

Žinios iš Lietuvos.

KRONIS. (Trakų ap.)

Birželio pabaigoje Joneliškio kieme buvo užmuštas briedis. Rado miške. Subėgė žmonės su dideliu truksmu įvijo daržą. Ėmė šaudyti, puolė su kirviais, mėtė akmenimis, — ir užmušė. Nebuvo žmogaus, kuris būtų pasigailėjęs gyvūliui. O buvo labai gražus didėnis už arklį.

Benediktas Piemenėlis.

ŽEŽMARIAI. (Trakų ap.)

Sekmadienį, Birželio 7 dieną, grįžo iš miestelio trys katalikai iš Turloviškių ir vienas stačiatikis iš Martyniškių. Buvo girti. Kazin dėlko susiginėjo, kibo į plaukus. Vienas iš katalikų peiliu perpiovė rusi koją ir ranką.

Liepos 6 dieną Sriaunių sodžiuje buvo gaisras. Sudegė penkių ukininkų trobesiai; keturių lietuvių, vieno rusų.

Benediktas Piemenėlis.

SUBAČIUS. (Ukm. ap.)

Liepos 10 d. apie 3 valandą buvo užėjus labai smarkus lietus su perkunią. Vieną žmogų nutrenkė kaime, netoli Subačiaus.

Liepos 12 dieną eju su daugeliu kitų pažįstamų ir nepažįstamų žmonių į Subačius, į "Sviesos" vakarą. Bet kaip apsirikome, kaip nuludome sužinoję, kad teatro nebūsi... Pirmą jau buvo gausu leidi-mas, bet Liepos 11 dieną atėjusi telegrama, kad vakaras ešas neleistas. Tuokiuo buvo, vakaras buvo atidėtas kažin kokiam laikui. Subačiaus kun. Al. žadąs važiuoti pas gubernatorių asmeniškai prašyti leidimo. Jaigu neleistu, tuomet "Sviesos" draugija turėdanti apie 100 rublių nuostolio. O kiek nuostolių turėjo žmonės, kurie veltai buvo atvažiavę pasižiūrėti!..

Nevežio Mylėtojas.

KRETINGA. (Kauno gub.)

Pasienio Kretingos mieste lietuvių munitingai ir už viors-to nuo miestelio vadinamą pereinamąjį punktą. Per sieną, iš Prūsų, traukia sau mūsų vietiniai žmonės visokias mašinas, mineralines trąšas, sek-las ir kitus daiktus. Į Prusus gi išveža linus, mišką ir akme-nis, kurių labai daug reikalauja Prūsų gelžkeltai.

Vežiojimu užsiima ir mūsų žmonės, ir prusai. Musiškiškai negali tiek užsidirbti, kaip Prūsų vežėjai: mat, už kiekvieną įvažiavimą į Prusus mo, ka 20 fenigų arba 10 kapeikų plento pinigų. Tuo tarpu Prusai dykai važinėja mūsų plentu, vyriausybės įsteigtu pirm dviejų metų. Miegant mūsų valdininkams, ar nereikėtų apaudai atkreipti vyresnybės atidžią į tokią didelę skraudą, daromą mūsų žmo-nėms, reikalaujantiems uždar-bio?.. Prusai už plento įstei-gimą jau senai užsimokėjo, o dabar taisy kelią ant Klaipėdos iš mūsų žmonių surinktais pinigais.

ŠETA. (Ukm. ap.)

Aludės dygsta, kaip grybai po lietus. Liepos mėnesį atsi-darė devinta aludė. Ir kokios puikios iškabos, kokie puikūs nupiešti medoliai už alaus ge-rumą! Sviesos žmogus tikrai nepraeisi neužėjus. Iš aludi-

ninkų paėmė pavyzdį net mūsų aptiekininkas, kuris taip pat pakabino puikią iškabą su rusišku ir lenkišku parašu. Norėjęs padėti ir lietuvišką parašą, bet visame Ukmergės mieste nebuvę lietuviškos iš-kabos. O vaistus perka dau-giausia lietuviai.

Su slaptosiomis yra į 40 smuklių. Nuolat girdisi girtų keiksmai. Kartais užkabinėja net moteris ateinant į miestelį. Gėda šėtiškiai! kas nei-džia mums paduoti prašymą, kad tos smuklės būtų uždaro-mos švenčių ir turgaus dienomis? Vienas klebonas, kuris per pamokslus šaukia prie blaivybės, nieko nepadarys. Tiesa, miestelėnai ir neklausc-tų pamokslų, o užvis daugiau geria.

Yra šiek tiek nteligentų, tik ne lietuvių, ir ne tokių, kuriems rupi tėvynė, tamses-niųjų brolių gerovė... bet tokių, kurie drožia kortomis, o "kamą" pro užpakalines duris teįsileidžia. Tik eidami į alu-dę, kad kartais neusitūtkus su "klapu", patįs eina pro užpa-kalines duris, per virtuvę, o iš žydės išgirsta pagarbos žo-džius "pseprasum vielmozne-go pana za nepazondek".

Monopolis uždūrta kasmetai daugiau, kaip 18 tukstančių. Devynios aludės uždūrta dar daugiau. Keturiolika slaptųjų, kuriuose viso ko galima gauti, taip pat nebankrutuoja. Todėl tikrai per metus išgeria už 40 tukstančių rublių. Taigi yra kuo pasipuosti, žinoma, tų į-staigų geradėjų savininkams, ne žmonėms; o žmonėms nebė-ra kuo apsvilkti, nebėra iš ko nusipirkti knyga, laikraštį.

Lietuvišką laikraštį ar kny-gutę žmonės ima virpėdami, kad nebūtų ceciliko rašyta. Kiti visai neima: bijo kažin kokių burtų, ar kad nebūtų marijavitų... Tris mergaitės, kurios pradėjo skaityti lietu-viškus raštus, gavo net nuken-tėti.

Pirm dviejų mėnesių dvari-ninkai įsteigė "Skaitymo My-lėtojų Draugiją". Įstojant rei-kia mokėti rublis, paskui kas mėnuo po 20 kap. Tik drau-gija išrodo nepaprasta. Gavę leidimą, įsteigėjai susirinko, pasikvietė 3 lietuvius — ir pa-tybė išsirinko iš savo tarpo val-dybą; 3 lietuvius, 3 lenkus. Keitina įsteigti skaityklą. Ža-las ir kitus daiktus. Į Prusus gi išsirašyti: "Zorza Wileńs-ka", "Przyjacieli ludu", "Go-niec Wileński" ir kitus. Iš lietu-viųjų laikraščių kalbama apie "Šaltinį" ir "Vienybę". Iš to jau matau, kad dabartinė val-dyba nenuvokia, kokių laik-raščių ir knygų reikia dau-giau, kokių mažiau. Lietuviai, kurie yra valdyboje, nedaug teišmano. O kiti sako, kad štai visi Šėtos kurpiai, visi gatvių šlavėjai, visos žydų tar-naitės, — visi kalba lenkiš-kai. Aš gi pasakyčiau: "Ne-žiūrėkite, kaip kas kalba, bet žiūrėkite, kas ir kaip skaito". Pernai į Šetą pareidavo 7 lie-nėms, reikalaujantiems uždar-bio?.. Prusai už plento įstei-gimą jau senai užsimokėjo, o dabar taisy kelią ant Klaipėdos iš mūsų žmonių surinktais pinigais.

Baigiau savo koresponden-ciją keliais žodžiais apie nau-jos rūšies lietuvius išgamas, apie kurinos taip sužinojau. Vienas žydelis kokią dešimtį kartų siulė man pirkties lietu-viškas maldaknyges. Paskuti-nį kartą buvo pasiūlęs labai

gražų "Šaltinį". Paklausiau, kur gauna tiek gražių maldaknygių. Pasisakė nusipirkęs lenkiškų (mat, yra pigesnės), paskui su žmonėmis išmainas į lietuviškas, gaudamas dar priedų. Maina tie, kurie ne-benorį "klapiškai" melsties. Lietuviškoms parduoti taip pat randas žmonių. Norėjau suži-noti pavardes tų, kurie sutin-ka mainyti, bet ir žydas pasi-sakė nežinąs.

A. Barškalas.

KALKUNAI.

Liepos mėnesį, nuo 5 iki 7 dienos čia staiga pasimirė 4 žmonės.

Liepos 5 d. vienas gelžkelio tarnas, nuėjęs Dinaburgan ka-mo žin-ko pirkty, susirgęs ir ne-begrijęs: ten-pat miręs.

Liepos 6 d. vakarą susirgo ir naktį pasimirė Kalkunų stoties mašinistas.

Liepos 7 dieną mirė du sto-ties dailydži.

Patėmytinas yra dalykas, kad visi mirusieji degtinės "nebrokydavę".

Jų staigi mirtis benebus choleros pasirodymas.

Šiomet, drėgniems metams esants labiau, negu pernai, reiktų saugoties choleros, nes jau ir Radviliškyje, ir Šiau-liuose pasirodė, nuvarydama į kapus po vieną žmogų.

J. Veringa.

KRONIS. (Trakų ap.)

Juo toliau, juo labiau ir mų-sų apylinkės žmonės pradeda suprasti vienasėdijų naudin-gumą. Beveik kiekviename mūsų parapijos kaime atsiranda po keletą norinčių išsikis-tyti, o kai kurie kaimai jau visai baigia tarties, kaip tai: Vaiguvo, Jezalino, Narkunų ir kiti. Yra keletas kaimų, kur visi ukininkai jau susita-rė ir padavė prašymus į tvar-komąją komisiją. Gyvenančių vienasėdijose dar nėra: mat, kunigai neseniai pradėjo švie-s-ti tą kampelį...

Vargais-negalais ir Kronio miestelėnai pabaigė tarties: jau padavė prašymą į žemės tvarkomąją komisiją. Prie Kronio miestelio yra daug blogosios (neudabnos) vyriau-sybės žemės. Ukininkai nori, kad valdžia jiems dovanotų žemės žemės kokia 50 dešimtinų, tuomet sutiksia skirstyties, jei neduos, tai nesutiksia. Liepos 10 dieną į mūsų miestelį buvo atvažiavę Trakų žemės tvark-kom. narys (lietuvis). Surašė, kiek visi ukininkai turi gyvu-lių.

Miestelėnams nebūtų sunku išsikirstyti, nes menkas teturi sodybas: kad turi, tai tiktai 3 —4 oboles, patvoryje pasodin-tas, daugiau nieko. Išsikis-tant vienasėdijose daugiausia truko moterėlės, seneliai, ma-žazemiai ir bežemiai ir įvairūs neišmanėliai.

Šieną pianti pradėjome pir-madienį, Liepos 13 dieną. Pie-voše žolė kiekiek yra pažėlusi, nes oras naktimis buvo šaltas. Tiesa, nekoksios tėra ir pievos: vis padirvėse, parugėse, pava-sarojuose, tam tikrų atskirų pievų, kurių neišmėndžio-tų, nėra pas mus. Taigi šieno šiais metais bus nedaugiau, kaip praeitais. Vasarą — nevie-nodai: yra ir blogo ir visai ge-ro. Gerai išrodo bulvės, linai, o žirniai, miežiai, avižos pras-tai išrodo, ir jau nebesaitai-sys. Rugiai — labai geri: ee-nai jau tokie bėra buvę. Vie-tomis ir rugių esama truputį prastesnių, bet tiktai per blo-gų žemės išdirbimą. Duonos bus gardžios. Žmonės laukia labai.

Dievo Muzikantas.

PANEVĖŽYS.

Ką žandien matome, tai ir skelbiame, o kaip toliau bus, nežinome. Žieminiai javai, ru-giai, o išdalis ir kviečiai šie-met išrodo geri, tiktai veloki. Kitais metais apie tą laiką bu-davo jau nupiauti. Vasarąjus ankstybesnis — prastesnis, o vėlybysis — gražesnis, išsky-rus linus, iš kurių ankstybieji geresni. Roputės — vidutiniškos, jei neims puti nuo dabar-tinių lietu. Daržovės, ypač ko-pustai, daugiausia prasti, išge-do; turbūt pavasario sausi orai nemažai pakenkė. Dobilai šie-met visai prasti, ypač tie, kurie pernai vėlai pavasarį sėti, nes dėlei sausų orų negalėjo visi sudyti. Kurie išdygo, ir tie, silpni budami, veikia žie-mą išsalo. Pievos visai neželė. Gyvuliams žiemą graso badas, bet ukininkai neusimining: pa-sitiki geru vasarą. Sodnuose vaisių šiemet pusėtinai, bet, kai cholera kaskart labiau siaučia, tai ir žmonės vaisiais nesidžiaugia.

Šiomis dienomis vos-ne-vos parkeliavo iš Amerikos tulas Venclaviškių kaimo vaikinai K. K., kuris išbuvo Amerikoje nevienus metus. Amerikoje sekėsis pusėtinai; butų galėjęs ir ilgiau gyventi, kad ne tas tėvynės — prigimtosios šalies ilgejimasis, kuris vargina mų-sų brolių svetimoj šalyj esant. Taip ir K. K., pasilgęs savo krašto, pasiryžo grįžti į tėviš-kę: pasimatyti su savaisiais, pasigerėti savąja kadir netur-tanga, bet linksma ir pilna ra-mumo šalele. Tečiau vargšui nepasisekė veikia sugrįžti: nes eidamas slaptai per sieną, tapo suimtas pasienio sargų ir iš-šlystas namon per kalėjimus. Kuono du mėnesiu išbuvo to-je sunkioje ir vargingoje ke-lionėje. Visa-ka: pinigus, ge-ruosius drabužius ir kitus daiktus, atėmė kareiviai; tiktai patį pliką, kaip tilviką, par-varė į savąjį kampa su kitu Vaivadų kaimo ukininku Ma-linausku, kuris tuo tik buvo laimingas, kad nors pasisekė parnešti senus kaulus į tėvų žemę. Atkeliauvę į Panevėžį, rodijo koveikiausia pasilsėti, bet kas tau leis: čia pasirodė nesama antstolio, be kurio, kaip žinoma, "svarbesnių" da-lykų negalima atlikti; tai ir prisiejo keliauti į Vabalninkus, 6 mylias nuo Panevėžio. Tik-tai čionai, atlikus visus reika-lus, buvo paliuosutas ir su-grįžo į savo kaimą. Sugrįžt sugrįžo, ale palaukite, kas pas-bui bus: visųpirma reiks ap-mokėti už tai, kad buvai iš-važiavęs, regis po 10 rub. nuo kiekvienų metų; o antra, dar bus patrauktas teisman, užtai, kad einant per sieną, pasitaik-ko eiti, neva su kokiais ten kontrabandininkais, kurie visi išbėgioję, tik jiedu patekė sargų rankosen. Štai koksai uždarbis išėvių!

Keistas.

PALAVĖNYS. (Ukm. ap.)

Subačiaus valsčiuje atsirado daug arkliavagių. Vagia ir dieną. Žmogus dirbęs palei-džia arklį paganyti, žiurėk, ir pavagia. Žinomi ir vagis. Ap-linkui yra stačiatikių ir senti-kių. Jei kas užpykdo kurį iš jų įtariamąjį, tai ir atkeršija: vagia arba uždega. Nėra nei žinios, kas daryti su tokiais. Vienam ukininkui dieną pa-vogė dabar juodbėrę kumelę 7 metų, ir daugiau norėjo pa-vogti, bet žmonės vagį laiku pamatė ir nuvijo. Visi pažįs-ta vagį ir bijo; pasakė Viešin-tų urėdinkui, bet jis sako: vagis neteisybė, ir neina imtų to vagies. Dabar vietiniai gy-ventojai bijo, kad nesudegin-tų, ir naktimis saugo trobas.

J. S. ir K.

"V."

Liet. Mokslo Draugija

1908-9 metais.

(Iš "Vilties").

Gerbiamas Susirinkime! Ketvrtiems mūsų Draugi-jos gyvavimo metams praside-dant, mes turime, atgalios, į-praiteuosius metus žvilgtėrėje, prisizūrėti praėjusių metų Draugijos veiklumui, iš kurio, rasit, nors kiek galima būtų spėti apie Draugijos artimiausią ateitį.

Pirmučiausia M. Draugijos Komiteto, kurio vardu man-tenka kalbėti, pareiga yra, su-lig įstatų § 33, pranešti ger-biamiesiems atvykusiems susi-rinkiman nariams apie Drau-gijos medžiaginį stovį, kurį pažinūs, galima bus lengviau spresti ir apie pačią Draugiją.

1908 metus baigiant, Drau-gijoje buvo 156 nariai, iš ku-rių: a) pagarbos narių 5, b) narių korespondentų 4, c) narių bendradarbių 3, d) narių labdarių 1 ir e) tikrųjų narių 143.

Per II-įj visuotinąjį Drau-gijos susirinkimą priimta: a) pagarbos narių 1, b) narių korespondentų 3, c) tikrųjų narių 18.

1908—9 metais M. Draugi-jon įsirašė 58 žmonės; butent: Antanas Karaitis Maskvoje, Juras Kasakaitis Suvalkuose, Aleksandras Purickis Panevė-žyje, Pelikias Damijonaitis ir Juozas Vokietaitis Kaune, Dr. Aldona Šliupaitė-Jankauskienė ir Vincas Jankauskas New York'e, Jonas Sekevičius Brooklyn, kun. d-ras J. Stan-kevičius Suvalkuose, Mykolas Sleževičius ir d-ras Steponas Bazarevskis Vilniuje, Jonas Bulota Revelyje, kun. Kazys Mockus Vendžiogaloje, Juras Milančius Vievyje, kun. Myk. Ilgunas Zboinoje, Juozas Jan-kauskas Vilniuje, kun. Anas-tazas Sebastianis Studzenično-je, kun. Norkus, Jonas Trze-binski Smielloje, Ignotas Le-vonius Rygoje, kun. Petras Kraujalis Gardine, kun. Myk. Brundza Vyžainyje, kun. prof. Jurgis Matulevičius ir Anta-nas Smilga Peterburge, kun. Vincas Kurtinaitis Skrau-džiuose, kun. Juozas Marma-Veisejose, Juozas Gvildys Vabalninke, kun. K. Kupre-vičius ir Juozas Matulaitis Se-redžiuje, inžinieris Bransy Prapuolenis Kretingoje, kun. Vincas Rubikas Tulnuose, Stanislovas Taliat-Kelpša Lo-penis, S. Bytautas Kelmėje, Radziukynas ir Stan. Marči-ukaitis Varšuvoje, Pransy Ši-kevičius Valparaise, kun. Juozas Jankauskas ir kun. Vl. Drau-gielis Marijampolėje, kun. V. Vievišias Bartinukuose, kun. Juoz. Bikinas Kaune, Vikto-ras Porzezinskis Maskvoje, kun. Petras Gudauckas Papi-leje, kun. Pr. Raštutis Gardi-nas, kun. Kajetonas Čepanas Daniuševe, kun. Jonas Šepe-tys Švobiškyje, kun. Petras Bulvičius ir Antanas Kaula-kis Blagoviesčenske, kun. J. Vaicaitis Šilavote, d-ras J. Jo-kantas ir A. Vaiciekauskas Šakiuose, S. Mockus Naumie-styje, Jonas Biezis ir Stepas Bručas Chicagoje, Stanislova Paškevičienė Paliesiuose, d-ras Adomas Sketeris Linkuvoje, kun. Vincas Juozapaitis Žio-biškyje, Juozas Čegis Sargo-rode ir Bransy Juzumas Pe-terburge.

Iš viso tokioo būdu Drau-gijoje iki 1 dienos turėtų būti — 236 nariai iš kurių: a) pagarbos narių 6, b) narių korespondentų 7, c) narių bendradarbių 3,

d) narių labdarių 1 ir e) tikrųjų narių 219

Draugijos medžiaginiame gyvenime yra svarbiausi tik-rieji nariai, jei tik jie, pasi-ėmę kartą priedermę — šelpti Draugiją savo metiniais mo-kesniais, tą priedermę sąžini-n-gai pildytų. Tečiau, kaip pra-ktika parodė, daugelis pirmai-siais Draugijos metais įsirašu-siųjų narių tą savo mo-rališką priedermę, rodos, vi-lig įstatų § 33, pranešti ger-biamiesiems atvykusiems susi-rinkiman nariams apie Drau-gijos medžiaginį stovį, kurį pažinūs, galima bus lengviau spresti ir apie pačią Draugiją.

1908—9 metus dangelis narių skaitosi Draugijos skolinin-kais nors, kaip vienų, taip ir kitų buvo nekartą ne tik lai-škais, bet ir per laikraščius prašyta, idant teiktųsi savo skolas Draugijos kason įnešti. Štai visa eilė Lietuvos inte-ligentų, kurie už du metu yra neužsimokėję ir kurie, tuo tarpu sulig įstatų § 10, turi būti išbraukti iš Draugijos narių skaičiaus, kolei skolos neatly-ja, kun. Ambraziejus Juozas, D-rė Burbaitė Barbora, Braz-džiūtė-Perekšlienė Emilija, mokyt. Jaudėgis, Jokubac-ka Juozas, Krzanstauskaitė Vanda, Lazdauckas, valdin. Matulaitis Peterburge, chem-techn. mokyklos prof. Mašio-nas Jonas, Miškinis, Penčyla Vincas, Petersonas Karolius, Petkevičaitė Gabriėlė, kun. Petrauckas, D-ras Rugys, kun. Slapėnkas Antanas, aptiek. Skudavičius, Kauno seminari-jos prof. kun. Kaz. Šaulys, d-ras Rokas Šliupas, valdin. Zubrickas Justinas ir Žmui-dzinavičius Antanas.

Tokiuo būdu kitus Draugi-jos 1909—10 metus pradeda-me, turėdami 215 narių, kurių, rodos, taipogi dar ne vienas iki metų galui neištesės...

Atkreipdamas čion susirin-kusiųjų narių akis į šitą pa-stebėjimo vertą faktą, kad Lietuvos inteligentų tarpe e-sama žmonių, kurie keletą rublių aukščiaui stato ir bran-gina, negu tokią svarbią orga-nizaciją, kaip M. Draugija, kuri juk yra pasirįžusi tos pat inteligentijos mokslo reika-lams tarnauti, manau reikalin-gu busiant butinai nurodyti ir visai visuomenei į šitą liudną lietuvių gyvenime apsiereiški-mą, atidengiantį prieš mūsų dvasios akis dar liudnesnę per-spektyvą Lietuvos ateitin, ku-mi ri juk tik nuo bendro visų in-telgentų darbo ir nuo atskirų žmonių pasišventimo daugiaus-ia priderėtų.

M. Draugijos išdas praeitais metais buvo dar tokiaime pa-dėjime, kuris bent artimiaus-iais metais Draugijos gyvavi-mui pavojumi negrasina.

Nuo 1907—08 m. kasoje buvo likę 1.285 r. 72 k.; per 1908—09 m. Draugijos kason įplaukė:

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include: a) nuo narių 960 r. 34 k., b) aukų 20, c) palukanų 53, 60, d) už parduot. kny. 14, 51, e) iš kun. Žiogo 30, Viso labo 1.078, Išlaidų tais metais buvo: a) kanceliarijai 92 r 40 k., b) bibliotekai 352, 36, c) rakandams 89, d) busto remon. ir kit. dal. 398, 56, Iš viso 932, 32

Tokiuo būdu Liepos 1 die-ną Draugijos kasoje 1909—10 metams pasilieka 1.432 r. 36k.

Iš stambesnių išlaidų, kurias Draugijai teko apmokėti pra-eitais metais, buvo tai 411 rublių, paskirtų remontui Pranciškonų muruose (Lydos gatv. No. 7), kur dabar yra Vilniaus lietuvių mokykla ir Mokslo Draugijos butas. Už tokią, palyginus, nedidelę su-mą Mokslo Draugija įgijo, ro-dos, ilgiems metams savąjį bus-tą, kuriame nors knygynas tu-ri tuo tarpu pakankamai vie-tos; bet steigiamajam muziej-ju, kuriam vis daugiau gau-nama įvairių daiktų, nėra nei menkiausios vietelės, ir tuos daiktus sutvarkyti ir išstatyti ligšiolei negalima.

Draugijos biblioteka įgijo praeitais metais gana daug svarbių veikalų. Ypač pp. Burbų iš Bellvederio dvaro ir Vilniaus mokslo apygardos globėjo, p. Levickio, dovanos yra brangintinos. Tais-pak metais M. Draugijai pasisekė susižinoti su įvairiomis mokslo įstaigomis ir Draugijomis Ru-sijoje ir kituose kraštuose ir mainais už M. Draugijos lei-džiamąjį organą gauti tų įstai-gų ir Draugijų raštus. Lig Birželio mėn. M. Draugija mainais gaudavo šiu įstaijų ir Draugijų išleidimus: "Imper. Mokslo Akademijos" Peter-burgo, Peterburgo, Dorpato ir Charkovo universitetų, "Im-per. archaiologų Instituto", "Imper. archaiologų Komisi-jos" Peterburge, "Imper. Rus. archaiolog. Draugijos" ir "Im-per. gantos, antropologijos bei etnografijos tyrinėtojų Draugijos" Maskvoje, "Die Gelehrte Estnische Gesells-chaft" Dorpate, "Archiogra-fų komisijos" ir "Towarzy-stwo przyjaciel Nauk" Vil-niuję, "Latvieschu Beedri-bas" Rygoje, "Altertums Ge-sellschaft Prussia" Karaliau-čiuje, "Narodopisne Museum Československe" Pragoje, "Naukove Tovaristvo Imeni Ševčėnki" Lvove ir "Bolgars-ko Knizovno Družestvo" Sofi-joje.

Svarbu buvo gauti ir turėti M. Draugijos bibliotekoje li-sus seniauėjusius ir šiuo laiku einančius lietuvių laikraščius, ir įvairius kitus spaudinius; todėli Draugijos vardu tam tikru cirkularu, išsiuntintū į visų laikraščių redakcijas, kaip Europoje, taip ir Ame-rikoje, buvo prašyta, idant mainais, už Draugijos organą būtų jai siuntinėjami periodi-kieji laikraščiai ir išeinančios knygos. Šitą mūsų pakviė-mą prielankiai priėmė šie laikraščiai: "Liet. Ukininkas", "Šaltinis", "Vadovas", "Vie-nybė", "Draugija", "Viltis", "Žemdirbys", "Litva", "Ry-gos Garsas", "Rankpelnis", "Kova", "Tėvynė", "Dilgė-lės", "Lietuva", "Katalikas", "Vienybė Lietuvininkų", "Pir-myne", "Darbininkų Viltis" ir pastaruojų laiku "Lietuvos Ži-nios".

Neskaitant čionai paminėtu-ju lietuviškų laikraščių, Mok-slo Draugijos bibliotekai pra-eitais metais paukavo išviso 1.402 veikalų, 2.030 tomuose, butent: K. Vilimavičius 45 veik. 74 t. Dr. Ant. Pro-chaska 1, 1, Dr. W. Kątrzyń-ski 1, 1, Kun. Šopara 3, 4, "Jurgaitis 3, 3, Kaz. Buga 3, 3, G. Landsbergas 2, 2, S. Šilingas 5, 5, A. Alšauskas 11, 11, Maskvos L. Stud. Draugija 4, 4, J. Tananevičius 4, 4, Dr. S. Matulaitis 3, 6, A. Kriščiukaitis 1, 1, T. Potiechina 3, 3, A. Janulaitis 10, 10, Ed. Volteris 123, 147, M. Romeris 3, 3, P. Kriaučiunas 3, 3, Dr. M. Gustaitis 3, 3, (Toliau bus).

Iš Lietuviškų Dirvų.

Chicago, Ill.

"Lietuvos" 34 numer. randa aprašymą West Side lietuvų gyvenančių aplink 18 ir Canal gatvių. Straipsnyje lietuviai daug įžeisti ir įvardinti. Regis, "Lietuvos" pakalikas yra aukštos kilmės patrijotas, jei savo lizdą baurina.

Labiausia pažymėtina, kad tasai "reporteris" lietuvių stato žemiaus čėkų ir net žydų kaip apšvietime, taip ir švarume. Girdi aplink Canal str. (tenai rašoma "apie" Canal str.) lietuviams apgyventi apylinkę yra viena nešvariausių. Viskas visur apšviesta, visur mėšlai, nešvarumai. Vaikai tiesiog purvyną braizdoja. Ant lietuvių antmetama net tas, kad pas juos ir cras netikės, kietimai ir gatvės turbūt nevalomos.

Jei jau oras tenai netikės, tai netikumo priežasčių reikia kur kitur ieškoti, bet ne kaltinti lietuvius. O ar lietuvių kalti, kad tenai gatvės nešvarios?

Mat, "Lietuvos" reporteris pripratęs "pakajose" sėdėti, tatau jam priklau darosi jėgus darbininkų tarpan. Malonėtų jis aplankyti dirbtuves, kur lietuvių dirba, o tenai pamatytų švarumą, pamatytų, kaip jie apmokami ir tuokart tegalėtų spręsti apie "netikusį" orą lietuviams apgyventose vietose.

Pagal lietuvių įtariami, kad jie savo lietuviškias pavardes keičia lenkiškoms, su galūnėmis "ski" arba "vič". Kas jau čia Amerikoje savo pavardžių nekeičia? Beveik visi ir net pradėjus nuo to paties "Lietuvos" išleistojo, kuris oficiališkai vartoja visuomet "Olševski" vieton "Alšauskas". Regis, ir tas pat "reporteris" savo pavardę nešioja su "bajoriška" galune.

Savo akys nepamatavo balkio, o svetimos mažiausias krislas patėmijama ir už tai viešai per laikraščių ruožojama. Kaip nebūk, vis gi negera savas lizdas biurioti, o užvislabiau tuo laikraščiu, kurio leidėjas "šlektiška" pavardė dengiasi.

"Medice, cura te ipsum!" O tik paskui kitus taja pačia liga sergančius. Užgautasis.

Forest City, Pa.

Skaitydamas laikraščių tankiai randa žinučių iš visų Amerikos kampelių apie lietuvių gyvavimą. Bet iš mūsų miestelio, tai, rodos, kad čionai nėra jokio inteligentiškesnio asmens, kuris praneštų visuomenei per laikraščius, jog ir vietiniai lietuvių šita veikia.

Liepos mėnesį vieną nedėliedienį kun. Pankauskas iš namo mokslinę savo parapijonams pranešė, jog išėjęs iš spaudos naujas laikraštis "Draugas" ir ragino visus parapijonus, kad jų kiekvienas "Draugą" užsiskakytų, nes, esą, jis metams kainuoja tik du dolerius, bet vertas net 20 dol. Girdi, gražaus turinio ir pilnas tobulumo, kad negalima apsaityti... Kun. Pankauskas savo pamokslinę mat kokiems tikslams naudoja. Kristaus mokslą "biznis" pavoro šalin ir pamokslinė pataisyta laikraščių apgarsinimui. Jei jau tasai "Draugas" kunigų išleidžiamas, tai kun. Pankauskas pasirodo jis lygus šventai Evangelijai!

Tą pačią dieną buvo Šv.

Kazimiero draugijos susirinkimas. Susirinkime kun. Pankauskas iš tikros širdies brūkosi visiems "Draugą", norėdamas, kad draugija paimtų jį už organą. Tačiau sąnariai nesutiko. Tačiau kun. P. atsiliepė: "Buvote tamsuoliais ir liksite tokiais" ir apleido susirinkimą.

Rugpjūčio 15 d. vėl buvo tos pačios draugijos susirinkimas. Šitame susirinkime kun. Pankauskas mums dar daugiau nauienų pasakė. Ragino visus tuos, kurie pas save užlaiko kampininkus (burdingierius), kad pastaruosius priversti prigulėti prie draugijų, ir kurie kampininkai nenorį prigulėti, esą, tokius nelaikyti ant kampo.

Kas čia do provokacija, nesuprantama, bet vistiek numanoma, kad tas daroma savo pelnui, norima pasinaudoti. Toksai nesutikimų sėjimas tarp savo brolių — nedoras darbas!

Negalima suprasti, kam kun. P. taip visiems siulo tą laikraštį. Ar gal jisai pats prie to leidimo priguli, ar gal gauna nuosimčių, kaip kad agentas. Tuo tarpu tame laikraštyje nėra nieko tokio įdomaus ir nematoma ta jo giriamą tobulybę.

Pas mus apylinkėse darbai slenka želvės žingsniu. Dirbama tik 1 — 3 dienas savaitėje. Dauguma išvažinėjo kitur sau darbo ieškoti.

Kun. Pankauskas suorganizavo teatrališką draugiją, kuri Rugpjūčio 15 d. atlošė teatrą "Gudri našlė". Vakaras prasidėjo 7:30 vakare. Žmonių buta pusėtinu būrelio.

K. Vuoslis.

Newark, N. J.

Trumpai sirgus po kudikiui, kuris gimė negyvas, numirė a. a. Jieva Mankevičienė, po tėlovi Mauricaitė, 37 metų. Paliko dideliame nuludime savo vyrą Mankevičių ir ketvertą vaikelių, tris mergaites ir vieną berniuką. Vyriausia mergaitė 10 metų, o jauniausioji trejų metų. Velionė su vyru išgyveno 12 metų. Paėjo iš Kauno gubernės, Raseinių pav., Aleksandravo valsčiaus, Pakalniškių kaimo. Velionė buvo visų mylima ir dora moterė, o taip pat gera motina, tatau į visą anąr apgailėstauja. Tegul jai bus lengva svetima žemelė.

Kaimynas.

Londonas.

Šiemet pas mus vasara nekokia, tankiai lija, o šiltų dienų beveik kaip ir nebuvo. Valgomai daiktai labai brangi, o ypač mėsa. Geresnės mėsos žmogus negali pirkties — brangi. Kam, kam, o vargšui darbininkui vargas vis didinasi. Pabrangę net ir svajinantieji gerymai. Bet smuklės vistiek darbininkų pilnos, o ypatingai subatomis ir nedėliedieniais. Geria ir svetimtaučiai, bet jų užpakalyje nepasilieka ir lietuvių, nepaisant į blogus ir prastutėlius uždarbius. Daugumas lietuvių paskutinius pinigus prageria, o paskui nevalge slankioja pakampėmis. Tai mat, koks mūsų brolių apsilėdimas ir tai dar svetimame krašte.

Šiemet mūsų klebonas, kun. Kazys Matulaitis, sutvėrė blaivininkų draugiją, kurion įsirašė diktos būrelis lietuvių, bet visgi permaža, ėmus atidon jų skaitlingumą. Lietuviams, kur jie nebūtų

apsigyvenę, reikėtų daug daugiau apšvietos ir kultūrinio darbo.

Yra pas mus lietuvių gerai gyvenančių ir pasiturinčių pusėtinai, bet tie lietuvių ir negirtuokliauja. Jų pėdomis ir visi kiti lietuvių turėtų žengti. Kitu kartu pranešiu, kiek Londonan pareina lietuviškų jų laikraščių.

Žaibas.

Darbininkų Reikalai.

McKees Rocks, Pa. Čia apskelbta karo stovis. Konstabularių viršininkas savo valdiniam policijantams pasakė: "Be jokio reikalo darbininkams nesivalkioti. Jei jie nenori eiti namo, tai juos pasiųsti ligonbutin". Gana aišku, jei darbininkai nenori klausyti, juos šaudyti, ir paskui siųsti ligonbutin. Tai mat kaip valdžia eina išvien su kapitalistais.

Karo stovis apšaukta užgimus nesutikimams. Nedėliedien vakare minia straikerių susirinko palei Pressed Steel Car Co. įstaigų vartų ir stenėsi išlaužti vienus vartus. Bet konstabulariai ir šerifai su lazdomis atmušė tą darbininkų užpuolimą. Tame mušyje nušauta šerifo pagalbininkas Harry Exler. Kuomet norėta minioje žmogžudis suimti, tuojaus išsigirdo kitas šūvis ir ant vietos krito valstybės konstabularas. Tada prasidėjo tankesni šaudymai ir du konstabularai vėl nusiritu ant žemės. Dabar gi konstabularai su šerifais paleido kelis šūvius tiesiog minion. 6 straikeriai sukrito ir tris anų tuojaus mirė. Iš minios vėl pradėta šaudyti ir du konstabularai nusiritusiu nuo arklį.

Patrolvežimas atsiųsta pagalbon, idant paimti negyvus ir sužeistuosius, bet minia užpuolė vežimą. Vežėjas matydamas sau mirtį, pasprudo, o arkliai pasibaigė šoku su vežimu per minią ir du žmogų sutrepleno. Galutinai konstabularai arklis suėmė ir patrolvežimas nusiųstas į ligonbutį.

Ant rytojaus straikeriai antru sykiu pasikesino ant dirbtuvės su bombomis. Minia vėl užpuolė įstaigas. Konstabularai vėl ėmė šaudyti ir 4 straikerius nušovė. Po tam taigi ir įvesta karo stovis.

Ligišiol nušauta šerifo padėjėjas Exter, vienas valstybės konstabularas ir 10 straikerių.

Chicago, Ill. Tautiškas prekybos bankas, pasiremdamas ant sąskaitos iš pramonės ir prekybos santykių, pranašauja netiktai gausius šiemet užderėjimus, pasididinantį pramonėje ir prekyboje judėjimą, bet dar užtikrina, kad valgomų produktų kainos nupulsis žemyn. Štai kas skaitoma tarp kitko to sąskaitoje:

Miltai bus pigesni. Jautienos kaina vėl atsieks normališku ir darbininkai vėl galės ta mėsa naudotis. Kviečiai, pagal sąskaitų, papigo ant 15c. bušelis, o jei kukuru užderėjimo viltis nenuėmė, niekias mėsa bus tuokart dar pigesnė. Avizų, miežių, dobilų ir šieno bus daug ir, jei bus pakaktinai pašartės, viskas turės atptigi.

Be to tie nepaprasti užderėjimai suteiks daug darbo gelžkeliams, darbo sandelių darbininkams, maluninkams ir įvairiems pirklams. Taigi tada prie tokių užderėjimų su sau užsiėmimus.

Siemet jāvų užderėjimai Jungtinėse Amerikos Valstybėse tiesiog pastebėtini. Taip bent tvirtina tautos

prekybos bankai. Gyvi ir sveiki busime, matysime.

Pittsburg, Pa. Dirbtuvėse "Pressed Steel Car Co.", McKees Rocks, Pa., andai vėl buta smarkių ir kruvinių sumišimų. Vienas darbininkas pašauta, o kiti sužeisti. Sumišimai iš to prasidėjo, kuomet straikeriai susigavo ir apmušė vieną straiklaužį, kuris norėjo prieti prie dirbtuvės. Straiklaužis užpultas išstraukė revolverį ir tris sykius į minią iššovė. Vienas šūvis pataikė darbininkui Waters kojon. Taigi straikeriai ir nepasiliko užpakalyje, ir jie ėmė straiklaužį mėtyti akmenimis ir paskui net šaudyti.

Ant garlaivio "Steel Queen", kuriuomi gabenama straiklaužiai, sustraiškavo darbininkai. Dirbtuvėje jau iš dalies dirba straiklaužiai, kurie straikeriams nepatėmijus garlaivui andai atgabenta.

New York. Viršiausio New Yorko valstybės teismo teisėjas Manhauser, andai išdavė ištarmę, kad darbininkų unijos, kurios turi nesutikimus su kompanijomis už mokesčių, turi teisę peržiūrėti kompanijos visas knygas, idant persitikrinti, ar duota kompanija gali savo darbininkams pakelti mokesčių, ar ne. Taigi New Yorko tramvajų konduktorių ir motormėnų unija turi teisę peržiūrėti kompanijos knygas ir net jau tam tikslui nusamdžius ekspertus.

Washington, D. C. Pagal statistikos valstybės Illinois yra antraeilė valstybė, kur kas metai iškamas daugiausia anglies. Pirmą vietą užima Pennsylvania ir tenai pereinamas metais išimta anglies minkštos 117.179.527 tonai ir kietosios arba antracoito 82.268.754 tonai. Valstybėje Illinois tuo pačiu laiku išimta minkštosios anglies 47.559.690 tonų. Kitoje valstybėje išimta anglies nepalyginamai mažiau.

St. Paul, Minn. Vietiniame policijos teisme prieš teisėją pavadinta tris darbininkai, skundžiami už valkatystą. Apkaltinami teisme išpažino, kad jie draugijoje kitų 40 darbininkų išvažiavo iš Cincinnati į Šiaurinę Dakotą, kur jiems žadėta darbas per piute. Kiekvienas jų pirkosi geležinkelio tikietą po 22 dol., bet atkakus paskirton vieton persitikrino, kad juos apgauta, nes niekur negavo darbo, taigi jie alkani pėsti ir keliauo į Dakotą atgal į Cincinnati. Teisėjas tuo pasakojimu taip susijudino, kad netik juos paleido, bet dar liepė ten esančiam policionui pereiti per susirinkusius teisme ir surinkti aukų jų naudai. Surinkta keli doleriai ir jiems atiduota.

Tatau su darbo agentais labai reikia būti atsargiai, nes apgavikai žmogų už pinigus ir pragaran nusiųstų, iš kur sugrįžimas — sunkus.

Fort Williams, Ont., Kanada. Straikuojantieji darbininkai prie "Canadian Pacific" lų ir šieno bus daug ir, jei bus pakaktinai pašartės, viskas turės atptigi.

Newark, N. J. Straikuojantieji skrybėlninkai iš Newark ir Orange, N. J., kurie dar Sausio mėn. metę darbą, su skrybėlių dirbtuvių savininkais jau susitakė. Susitakyta gubernatoriaus Fort vasarnamij.

Susitakymo sąlygos nežinomos, tik tiek težinoma, kad

skrybėlninkai apsiėmė per 10 metų nestrakuoti. Taigi suprantamas dalykas, kad ir fabrikantai jiems daug ką pažadėjo.

Ant sąlygų abiejų pusių atstovų pasirašyta ir tasai dokumentas pavesta laikyti gubernatoriui.

Taigi dabar Newark ir Orange skrybėlių dirbtuvės vėl atviros ir priimama darbininkai.

Gary, Ind. Arti Aetna, Ind. išlėkęs andai oran parako malūnas ir pražuvė du darbininku.

Springfield, O. Gelžkelio "Big Four" telegrafistai andai savo susirinkime nutarę Rugpjūčio 25 d. š.m. sustraiškuoti, kadangi kompanija neįsipuldanti teisių kaslink 9 val. dienos darbo.

New Castle, Pa. Plieno kompanija "The American Sheet and Tin Plate Co." apskundžius savo 56 darbininkus ant 200.000 dol. atlyginimo. Kompanija užlaiko 3 tukstančius darbininkų, o tie 56 sustraiklavę ir darę suokalblius, idant patraukti prie straiško visus kitus darbininkus. Dėl to kompanija jaučiasi įžeista ir tuos visus darbininkus apskundė. Tai pirmasis toksai atsitikimas teismų istorijoje. Kompanija gerai žino, kad tie darbininkai neturės tiek daug pinigų jai užmokėti, bet ji nori darbininkus suvarginti ir visiems parodyti tai, kad kapitalas visuomet imas viršų ant darbininkų.

Sacramento, Cal. Ant apyvių plentacijų andai sustraiškavo 2.000 darbininkų, japonų ir baltųjų. Japonai nori gauti aukštesnę mokesčių, o baltieji straikuoja todėl, kad jų daugumą plentacijų savininkai nuo darbo pašalina ir jų vieton prima japonus. Taigi darbininkų nevienokie reikalavimai, o tokia nesutikmė jiems patiems daug kenkia. Plentacijos visiškai apleistos ir apyviniai ant niekų eina, nes nėra kam dirbti.

Pittsburg, Pa. Kompanija "Pressed Steel Car Co." atiduota teisman už palaikymą vergijos, kadangi kompanija parsikviečius sau straiklaužius, juos laiko tenai tiesiog kaip kokius vergus ir nei vienam neleidžiama iš fabriko kiemo išeiti. Vienas straiklaužis, kokiu tai buvo iš tenai išsprūdęs, akmenimis išdaužęs fabriko langus. Kuomet jis areštuota, teisme pasisakė, jog tuo būdu norėjęs kompanijai atkeršyti už laikymą jo vergijoje. Policije tuos ištirti, ar kompanija iš teisybės straiklaužius užlaiko prievartoj.

Į laivą, kuriuomi gabenta 50 straiklaužių, straikeriai paleidė kokius 100 šuvių iš revolverių, bet nieko nesužeidė. Paskui straikerius išvaikė raiti konstabularai ir daug asmenų sužeidė.

Kompanija su straikeriais tuo tarpu nenori turėti nieko bendro ir darbininkams gresia vargas ir badas. Kapitalistai nepasiduoda.

Knoxville, Tenn. Tarptautiškoji presmanų ir stereotiperų unija nupirkus Hale Springs šmota žemės, kur žada pastatyti namus už 50.000 dol. savo unijos seniems ir negalintiems dirbti sąnariams. Tai busias jų unijos prieglaudamos namai.

Uzsirašykite "KATALIKA"

AMERIKOS ŽINIOS.

Niagarų pražuvo.

NIAGARA FALLS, N. Y. Nekokasai August Sporer iš Buffalo andai su savo 3 bičiuliais nukakęs maudyties Niagara upęj. Budamas geru plaukiku ir nepaisydamas į savo kaimynų perserėgėjimus, nuplaukęs ant upės smarkiausia bėgančio vandens. Tenai jį sriovė nutvėrus ir jam jau nedavus į kraštą plaukti. Jaunikaitis narsiai kovojo su vandens sriove ir kiek laiko net prieš vandenį plaukęs. Vienok matydamas, kad tasai jo besistengimas esąs veltus, pasileidęs pavandeniu, o tuokart sriovė su visu savo smarkumu jį ėmus nešti vandenpuolio linkon. Ant kranto stovintieji manė, kad jisai noris perplaukti vandenpuolį, kas ligšiol dar nei vienam sportui padaryti nepasisekė. Narsiai kovodamas su vilnimis, jis prisitardė prieš pat vandenpuolį, kad staiga viena vilnis nuo uolos pasikėlus ir Sporerą nuvilkus ant pat vandenpuolio viršaus. Tenai paskui tik panėręs ir su vandeniu nugarmėjęs basiausia prapultin, kur beabejonės jis į šmotelius sumalta. Seniau tokiu pat būdu pražuvęs anglų kapito

Pereiltos savaitės karščiai.

KANSAS CITY, KANS. Pereiltos savaitės didžiausių karščių buta valstybėje: Kansas, Missouri ir Oklahoma.

Rugpjūčio 17 dieną tenai buvo karščiausia, kokio karščio nesutinkam nei Jungtinių Amer. Valstybių istorijoje. Kaip žmonės, taip ir gyvuliai labai daug kentėjo nuo to bausaus tvanko. Daug žmonių kaitra pribloškus.

Topekos mieste iš pat ryto buta 90 laipsnių šilumos.

NORFOLK, NEBR. Naktį termometras rodė 98 laipsnių šilumos, nuo ko 3 asm. numirė.

ARKANSAS CITY, KANS. Pusiaudieny termometras čia rodė 106 laipsnius šilumos.

FORTH WORTH, TEX. Po pietų tuojaus termometras pakilo ant 111 laipsnių. Bet pačiame mieste, tarp murų buvo 120 laipsnių šilumos.

Nuo tų didelių karščių kenčia labai kaip žmonės, taip ir gyvuliai.

Aiški pastaba.

NEW YORK. Imigracijos valdyba andai į Europą deportavo turtingą Amerikos fermerį, Karolių Maisser, kuris 32 metu išgyvenęs Amerikoje, Wisconsin. Maisser buvo išvažiavęs į Vokietiją, dalimis apkaltų savo gimtinio krašto, dalimis-gi Vokietijos kaizeriui pranešti, kad Chicago ant jo gyvybės daroma suokalblius. Tačiau Maisser per tuos 32 metu užmiršo išsiimti sau pilietiškas poperas, ir norints dabar Amerikoje turi turtus, 7 suaugusius sunus, kurie yra piliečiai, bet imigracijos valdyba jį vistiek deportavo atgal, pasiremiant pirmiausia ant to, kad Maisser n'ėsaš sveiko proto, jei pasakojas tokius nebutniekius apie ten kokius Chicago suokalblius. Farmers turi 65 metus.

Paiškoma moterų.

CHEYENNE, WYO. Wyoming valstybėje didi stoka gražiosios lyties, dėlei ko tenai moterytės — retas atsitikimas. Ant dešimtis vyrų, turinčių 21 metus, randasi tik vienas moteriškas. Taigi tenatiniiai jaunikaičiai per laikraščių ir laiškaus ieško sau pačių ir tuo

buđu jau dauguma sugauta ir jos, girdima, šandie visos laimingos, nes gavo jaunus ir turtingus vyrus. Visų valstybėj ant 31.515 jaunikų, turinčių suvirš 21 metus, yra vostik 3.789 moteriškosios. Pav. paviete Horn suskaičyta 1.262 suaugusiu jaunikiu, kuriems tenka vostik 118 mergaičių. Tai kur merginoms palaimų turgus!

Amerikos cenzus.

BEVERLY, MASS. Prezidentas Taft po konferencijai su keliais savo ministeriais pasakyė 330 valdininkų, kurie turės daboti ateinančiais metais gyventųjų abelno surašo. Prezidentas, skirdamas tuos valdininkus, dėmijo į jų tik sumanumą, bet ne į politiškas pažiūras, dėlto tarp tų valdininkų esama daug ir demokrātų. Taigi tiems naujai paskirtiems valdininkams ir draudžiama maišyties politikon, nes už tai busią aštriai baudžiami.

Vietinės žinios.

Uždarys du onkempes. Miesto sveikatos departamentas liepė vidurmiestį uždaryti visas duonkepės, kurios randasi rusyse, kadangi tokiose vietose negalima užlaikyti prigulintis švarumas ir tatau tenai kepami produktai valgiui esą labai pavojingi žmonių sveikatai. Nekurios tokios vietos net vandeniu buto užtvinusios paskutiniais laikais, o vienok neprasilivus tenai bepratrūkio dirbta.

Susidaužė tramvajai. Ant kryžkelio Halted ir 63 gatvės pereiną nedėliedien susidaužė du tramvajai. Vienas tramvajus iššokęs iš bėgių, 30 asmenų sunkiau ir lengviau sužeista. Liudininkai tvirtina, kad kaltas vieno tramvajaus motormanas, kuris bėgančio karo nesulaikęs.

Mirtingumo statistika. Pereiltos savaitės mieste numirta 649 asmenų, taigi daugiau, kaip visados. Tame skaitliuje numirta 208 kudikių.

Liudn's t'ėvo likimas. Pavieto teisėjas William andai išdavė ištarmę, kad tasai tėvas, kuris nesurūpina apie savo mažus vaikus, neturi teisių reikalauti nuo jų sau pašalpos, kuomet vaikai paauga ir praturtėja.

Tokią ištarmę teisėjas išdavė n. kokio Jono Griffino reikale, kuris reikalavo pas savo vaikus užlaikymo. Jo vaikai šandie turtingi ir motiną globeja, kuri savo lėšomis juos išauklejo ir juos leido į mokslius.

Griffino vaikaitvirtina, kad kelios dešimt metų atgal jų tėvas labai girtuokliavęs ir brutališka su motina ir jais apsvaikščiojęs. Kuomet vieną sykį jis norėta areštuoti, pabėgo, palikdamas pačią ir vaikus be užlaikymo. Ir tik praslinkus kelioms dešimtimis metų jisai sugrįžo ir per teismą pas vaikus pareikalavo sau užlaikymo.

Teisybė, toksai tėvo pasielgimas peiktinas ir teisėjas nuprendė teisingai, bet visgi tasai apsiereiškimas biauirus papiktinantis.

Pienas pabrangs. Eina gandas, kad už mėnesio laiko bus pakelta ant pieno kaina, butent 9c. už stuopą. Parduodant ledą privalo sverti. Miesto valdyba pranešė andai ledų kompanijoms, kad vežėjas, parduodantis ledą pirmiausia turi jį atsverti kol parduos. Knickerbockerio kompanija išpirmo su tuo nenorėjo sutikti, bet paskui vienok įdavė apie tai savo darbininkams instrukcijas.

Savaitinis Kalendorius

Rugpjūtis 1909.

26 k. Zepirino kank. 27 p. Perk. kuno Šv. Kaz. 28 s. Augustino vysk. 29 N. Nukirt. galv. Šv. Jono. 30 p. Pelikso kapuc. 31 u. Reimundo išpaž.

Rugsėjis 1909.

1. s. Egidijaus.

REDAKCIJOS PATENKIMAI.

Turime naują muitų tarifą, kurią neseniai kongresas priėmė ir prezidentas Taft be jokio pagalvojimo savo parašu patvirtino. Naujas tarifas duojams jeis veikmėn. Dabar dauguma piliečių ir šiaip jau darbininkų, kuriems tas dalykas daugiausia rūpi, užduoda sau klausimą, ar pagal naujo muitų tarifo gyvenimo reikalai pabrangs, ar gal atpigs. Abel nas regulas sako, kad tarifas kainą sumažins, turi but ir prekės pigesnės. Iš to išeina, kad sumažinimas už odas multo suteiks mums pigesnius ap autuvus. Taip skamba teori joje, bet praktikoje tasai dalykas persistato visai priešin gai.

Pasiklausykime, ką sako pirkkliai ir pramonininkai; "Už odas kainos sumažinimas, ap autuvų fabrikantams atneš di delius pelnus. Muitų įstatyme tos permains lytis netik vienų apautuvų, bet ir visų kitų prekių. Odos be multo tame dalyke neturi jokios įtekės ir apautuvai nei kiek nebus pigesni. Jei multo įstatai butų buvę ligšiol seni, tada ap autuvų kaina būtų buvus be abejonės pakelta. O kasžin, ar ir dabar taspat nebus pa daryta, jei fabrikantams pasi norės didesnio sau pelno".

Tokia tai nuomonė daug mos fabrikantų tos pramonės šakoje. Džiaugiasi jie labai sumažinus muitą už odas, ka dangi tas daug gelbės pramo nės plėtojimui; tačiau jie ne žada sumažinti kainas už ap autuvus, bet dar duoda supras ti, kad toji kaina kartais te galinti but dar ir pakelta.

Toji aplinkybė filozofams suteikia daug galvojimo. Jei dabar sumažinus odų muitą pabrangs apautuvai, tai logiš kai mąstant išeina tas, kad tas pat tegali buti ir su kitomis prekėmis, pargabenamomis iš užsienių. Tai-gi pasirodo tas, multus už prekes mažink, ar ba didink - tai darbininkams vis viena, vis nuo jų lupama, o pirkkliai ir pramonininkai vis tiek daro sau didelius pelnus, arba, kaip sakoma, jie neat skiria desinės rankos nuo kai rės.

Londono "Times'e" randa ma anglikoniškos bažnyčios atsiliepimas, kuriuoju kviečia ma Anglijos liaudis dėti au kas, su kurių pagalba būtų galima Kongo nigeris civili zuoti ir atverti krikščionių tikybon. Atsiliepime sakoma, kad Kongo nigerių padėjimas esąs tiesiog apverktinas ir santykių pagerinimo iš niekur nematyti. Nigeriniai velk sun kiasią junga ir jų ateitis, esą, tamsi. Nuo vargo juos tegalinti išgelbėti tik viena mirtis, nes jie pasmerkti nuolatiniam sunkiam darbiui be jokio aly ginimo. Siaučianti tiranija ir badas. Toksai tai paviršutinis atsiliepimo turinys.

Tame pat dienraštyj ant pirmojo puslapio atrandama induso studento Dhinagri, ku rios nušovė Londone generolą Curzo-Wyllie ir doktorą Lal caca, ir kuris tomis dienomis pakarta, tirinėjimų aprašymas. Tasai studentas ironiškai iš metinėja anglams, kurie prisidengdami žmonijos geradėjų kauke nuduoda, buk jie esą į vairių kraštų ir tautų globė jais, pav. jei kalbama apie Kongo arba Rusijos caro val dinius, bet patis Indijose pil do baisiausias piktadarybes, kadangi tenai kasmetai žuvę 2 milijonu gyventojų badam.

Ir kaip tai iš to visko išeina milžiniška nekonsekvencija! Anglijos valdžia užtardama Kongo nigerius, pati savo In dijose žvėriškai gyventojus smaugia. Taigi ir sunku kur atrasti tokia dvideidystė, jei vieną beglamonėjant kitą smaugti. Tai pasaulio teisybė. Verčiau tegul anglikoniškoji bažnyčia pirmiausia gelbsti savuosius, Indijų gyventojus, o tik paskui tegul atkreipia domumą į svetimus kraštus.

"Lietuvoje" (33) skaitome atsiliepimą antgalviu "Prusų Lietuvos reikaluose", kuris skamba sekančiai: "Kalba ir kraujas, kilmė tegul riša mų su tautą į vieną didelę kruvą! Tik tasyk galėsime atsiremti prieš mūsų priešus maskolius ir vokiečius. Šiandien Prusų lietuviai didžiausiam pavojui je. Todėl dėkime visi po ša pelį gelbėjimui Prusų Lietu vos. Traukime Prusų lietuvius iš vokiečių tinkle! Męs negalime stoti karan su vokie čiais už Prusų lietuvius ypač kad jie pats tasyk stotų vo kiečių pusėj, bet dėkime pini gos agitacijai, kėlimui iš mie go Prusų lietuvijų. Stokime visi už nykstančią mūsų tautą Prusuose. Lai išnyksta nors gelbėjime prusų Lietuvos vai das tarp mūsų! Juk męs esam e lietuviai, vaikai vienos tautos. Stokime todėl visi! Tegul pasaulis pamato kaip mūsų laikraščiai stoja už visus lietuvius, kaip jiems rūpi mų su tautos likimas! Reikalams Prusų lietuvijų asisūnė "Lietu vos" redakcijon 1 dol. Ko mitetan tvarkymui Prusų lietuvijų reikalų as skiriu: Pirmininku - Serņą; susine šimų sekretorium - Dr. Rut kauską. P. T. Grigaliunas."

Perspaučiname šitame nu meryje "Lietuvos" (No. 32) straipsnį kas link Chicagos lietuvijų statistikos antgalviu "Pažinkime męs tautos pajė gus. Suzinokime patį save", kuriam pilnai pritariame, bet darome pastabą, kad pirmiau sia tam tikslui reikalinga ko mitetas. Bet ar nebutų dar geriau, kad tą darbą apsiimtų atlikti bile viena Chicagos tautiškiųjų draugijų?

40 metų sukaktuvės. Šiemet Amerikos lietuvijų kolonijose iškilmingai apvaik ščiojama 40 metų sukaktuvės lietuvijų imigracijos Amerikon. Tų 40 metų sukaktuvių ap apvaikščiojimo užmanymą iš kelė eikštėn šiemet gerbiamas kun. Jonas Žilinskas, So. Bos tono lietuvijų parapijos klebo nas. Tasai užmanymas sutikta visų lietuvijų abelnu džiaugs mu ir dabar visuose Jungtinių Amerikos valstybių miestuose ir miesteliuose, kur tik randa si nors kiek didesnė lietuvijų kuopelė, sukaktuvės iškilmin apvaikščiojama, ty, rengiama

vakarai, renkama aukos tau tiškiems tikslams ir taip lietu vių, bendrai susiejus, pasi rčiaugiama praeties laikais.

40 metų lietuvijų imigracijos sukaktuvių apvaikščiojimas turi du svarbiu tikslu, butent: kalbėtojai išaiškina susirinku siems lietuvijų praeitį Ameri koje per tuos 40 metų, kas vi siems geistina ir svarbu žinoti, ty. apsako nors trumpai tame laike lietuvijų nuveiktus dar bus Amerikoje ir paskui nu rodo įvairias jų ydas, kurias patyrus lengva pataisyti ir su teikia pagaliau patarimus, kaip lietuviai privalo toliau gyventi ir elgties, kad neištau tėti - kas svarbiausia - ir save jaunai gentkarčiai palikti lietuvijų sveiką, išdirbtą ir ne suteptą dirvą. Juk jaunoji lie tuvių gentkartė ką nuo mūsų paveldės - tai ir turės, todėl jai paveldėjimui ir turi but skiriama šventi tautos idealai, idant lengviau būtų jai grum ties svertimtaučių bangose.

Antrasis apvaikščiojimų dar svarbesnis tikslas - tai aukų rinkimas tautiškiems daly kams, o tų tautos dalykų aibė, be galo ir krašto. Bet šitų ap vaikščiojimų aukos abelnai skiriama tik Lietuvos apsvie timo naudai, butent prirengi mui Lietuvos mokykloms lie tuviškų vadovėlių - knygelių, kuriais rusų valdžia leido mo kyklose naudoties. Tai svar biausias tų sukaktuvių ap vaikščiojimo tikslas ir darbas.

Lietuvos mokyklose rusų valdžia 1905 metais leido vai kelius, apart rusų kalbos, mo kinti ir prigimtosius lietuviš kos. Nore tai valdžia padarė ne gražumu ir ne iš savo luo so noro, nes lietuviai, kaip ir visos kitos Rusijoj prislogin tos tautos, sau tą viską isko vojo, vienok galima pasakyti, kad toji žiauri valdžia vistiek lietuviams padarė didelę ge radėjystę, leidzama Lietuvos mokyklose mokinti vaikelius lietuviškai. Kadangi lietuviai tiek metų persekiojami ir smaugiami už savo prigimtą kalbą antsyk atgavo kalbai laisvę, lietuviams prieš akis atsivėrė laimė kaip dangus ir džiaugsmams nebura ribų. Tuoj aus visur pradines mokyklo se imta daryti tvarka, lietuviš kiems pasikalbėjimams, pa šnekėsimas taip pat nebura galo. Ir tuojaus sumanyta vaikelius mokinti lietuviškai, bet kaip tai visų nusistebėta, kad visoj Lietuvoj ir užsie niuose neatrasta lietuvijų kal bos vadovėlių, su kurių paga la būtų galima mokinti vai kus.

Tai dabar ir mokink svei kas vaikus nors iš delno, nėra atsakančių knygelių pasiskai gamas, nėra geografijų, nėra aritmetikos ir kitokių moky kloms lietuviškių vadovėlių. Teisybė, seniau tokios rūšies knygelės buvo išleista užsie nyj ir jų galima gauti gelbiais, bet šių dienų lietuvijų kalbai jos neatsako, kadangi tų laikų rašyba buvo neištaiysta ir nei šdirbta tiek, kiek nunai visur to reikalaujama.

Reikia mokykloms vadovė lių, o juk niekur negausi be pinigų. Esama lietuvijų rašy tojų, kurie apsiima vadovėlius pudykai parašyti, paskui juos reikia atspaudinti, o spauda - nepigus daiktus. Tam tikslui reikia pinigų. O kur jie imti? Neturime savo tautoje milijo nierių, kaip kad kitos tautos, niekas tautos reikalams neau moja tukstančių, tai kur gauti pinigai? Lietuvos gyventojai beveik visi žemdirbiai, skursta ir vargsta nualus dirvai, kaip tik tegali jie valdžiai didžias mokestis kas metai išmokėti, kaip tik tegali prisimaitinti

tai kur jiems rūpės tautos rei kalai, o ypatingai dar patiems esant tamsiais, neapsvieštais. Lietuvos artojams nuolatos ru pi tik darbas, valgis ir malda. Viskas atmesta šalim, kadangi apie kitus dalykus ir nesu prantama. Kur suprasi tuno jus tiek laiko sprespaudoje, skurde ir tamsybėje.

Tatai atgijus tenai šiočiai tokiai laisvei, pirmiausia lie tuviams norints naujai gent karčiai, reikalinga apsvietimas, mokslas, kadangi mokslas ne tik vieną žmogų padaro lai mingu ir tobulu, bet ir visą tautą, ypač mokslas prigimto j kalboj.

Lietuvos vaikeliai reikia mo kinti prigimtaja kalba, reikia mokykloms vadovėlių, o jų už skurdą nenupirksi niekur - tatai užmanyta Amerikoje tarp lietuvijų minetus apvaik ščiojimus surengti ir tuose ap vaikščiojimuose parinkti au kas mokyklų vadovėlių pa rengimui. Kaip seniau Ameri kos lietuviai savo tautos rei kalams su aukomis buvo gau sus, taip ir šiame svarbiame reikale neatsakys keliolikos centų arba ir dolerių paauko ti. Tas reikalas yra visų lietu vių bendras. Jei seniau Ameri kos lietuviai gausiai aukas pylė "revoliucijos" reikalams, dabar ir-gi galės tą opų reika lą aukomis paremti.

Aplink Bostoną, New Yor ką ir kitur tie apvaikščiojimai įvyko, vietur, kitur surinkta gausiai aukų. Tų aukų sunau dojimui Lietuvoje išrinkta tam tikras komitetas, kuris tvarko konkursus, ty. už parašytus mokykloms visokios rūšies va dovėlius autoriams duoda do vanas.

Labai malonu paminėti, kad Amerikos lietuviai nuolatos taip smarkiai, kad tam žmo geliui net kepurė nuo galvos nusirito. - Rakalis tą smugi ramiai nukentėjo ir dreban čiom rankom tuojaus atidarė vežimo dureles.

Policistas pašaukė šunį prie savęs. - Nuvežšiu jį kariatėle - pridurė. - E! izvožėk! - O tu, prakeiktas vel niukšti, kur nori vėsti šunį be antsnukio - išsigirdo smarkus balsas užpakali vyresniojo policijos prižiūrėjojo. - Ar neskaitei gal prisakymo? Policistas susimaisė akyaivo doj savo viršininko ir kaip tik tegalėjo ištart: - Gu...gu...be...na... to...rius... Vyresnysis nusijuokė. - Durak! Ar gi tai guber natoriaus šuva vaikščiojotų vie nas gatvėmis. Gubernatoriaus šuva, tai švelni esybė, kuriai visuomet patarnauja pakalikas arba kambarininkė... Ei, tu durak! durak! Pagaliau su tuo dalyku negalima veltui laiko leisti. Imk tą bestiją tuojaus vežiman - suriko rakaliui.

Rakalis nutvėrė brutališkai kudlių ir, paspyręs koja, įtren kė atgal vežiman. - Bet gi tai nepaprastas šunelis - patėmijo vienas ar timosios sankrovos tarnautojas. - Ant plaukų galima pažinti, kad jis priklauso brangiųjų veislė. O kaip tai atidžiai iš praustas ir išukuotas! Vyresnysis policistas užsi mąstė. - O gal ir išteisybės bus tārė gubernatoriaus šuva - ta rė abejojanciai.

Ir staiga piktai atsiliepė j rakalį: - Išleisk tuojaus šunelį! Ar nematsi, kvaili, kad tai aukštos jų veislės! Rakalis, kaip pasutęs, pri bėgo prie savo vežimo. - Ha, ha, aukštos veislės šuva - prasiniokė kas garsiai šuva - prasiniokė kas garsiai

Gubernatoriaus šuva.

(Iš "Rieč"). Gubernatoriaus kudlius vaikščiojo sau miesto gatvėmis. Nuo kitų šunų jis niekuom nesiskyrė, tatai jo ir piliečiai netėmijo. Ant nelaimės į save atkreipė miesto rakalio (šunų gaudytojo) domumą, kadangi neturėjo antsnukio, kurio - kaip žinoma - nenėšioja nei vienas gubernatoriaus šuva. Rakalis, pamatęs šunį be antsnukio ir leidimo, sušuko: - Ei, ar gi musu gerasiai

gubernatorius neuždraudė šu nims valkioties be antsnukio. Mikliai kaip indijonas už metė šuniui ant kaklo kilpą ir tuojaus įtumė savo vežiman.

Kudlius net nesuunkstė, bet savo išdidžia pastova rakalį nustebedo. Keli kadangi šunes, kurie buvo jau vežime, metėsi ant jo išsiėpė dantis, bet ku dlius ramiai suurzgė vienam smarkiausių užpuolikų ant ausies. Paskui visi šunes, nusi žeminę sutraukė uodegas ir susiglaudė kitan vežimo kam pan.

- Kokia tai pikta dvasia - pagalvojo bėdinas rakalis, neišpasakytai susimaisęs. - Pasiklausiu policisto.

- Ei, policijos prižiūrėto jau - atsiliepė užkimusiu bal su. Prisiartinant policistui, ra kalis nusiėmė kepurę, paskui pradėjo baimingai: - Aš... aš... stugavau .. šunį... bet gal tas bus cirku lo komisoriaus... ar generolo šuva... - Parodyk, kaip jis išveid di - atsakė policistas, prisilenkdamas prie vežimo. - Tai tas. Ak, kvaili! Nei vienas generolas nenorėtų "drani" penėti. Generolai laiko kito kius. Gerai pažįstu visų cirku lų komisorių šunis. Nei vienas tokio nelaiko.

Rakalis suramintas tik nu siųsypojo. Tuo tarpu atėjo sargas iš artimų namų, o pamatęs kud lių nusiėmė kepurę.

- Tasai šuva priklauso gubernatoriui - tarė su pa garba sargas. Policistas iš baimės ko ne parvirto.

- Gubernatoriaus? O tu jį gaudai? Nori gal gauti į snu kį?! Tuojaus paleisk! Ir sudavė rakaliui veidan taip smarkiai, kad tam žmo geliui net kepurė nuo galvos nusirito. - Rakalis tą smugi ramiai nukentėjo ir dreban čiom rankom tuojaus atidarė vežimo dureles.

Policistas pašaukė šunį prie savęs. - Nuvežšiu jį kariatėle - pridurė. - E! izvožėk! - O tu, prakeiktas vel niukšti, kur nori vėsti šunį be antsnukio - išsigirdo smarkus balsas užpakali vyresniojo policijos prižiūrėjojo. - Ar neskaitei gal prisakymo? Policistas susimaisė akyaivo doj savo viršininko ir kaip tik tegalėjo ištart: - Gu...gu...be...na... to...rius... Vyresnysis nusijuokė. - Durak! Ar gi tai guber natoriaus šuva vaikščiojotų vie nas gatvėmis. Gubernatoriaus šuva, tai švelni esybė, kuriai visuomet patarnauja pakalikas arba kambarininkė... Ei, tu durak! durak! Pagaliau su tuo dalyku negalima veltui laiko leisti. Imk tą bestiją tuojaus vežiman - suriko rakaliui.

Rakalis nutvėrė brutališkai kudlių ir, paspyręs koja, įtren kė atgal vežiman. - Bet gi tai nepaprastas šunelis - patėmijo vienas ar timosios sankrovos tarnautojas. - Ant plaukų galima pažinti, kad jis priklauso brangiųjų veislė. O kaip tai atidžiai iš praustas ir išukuotas! Vyresnysis policistas užsi mąstė. - O gal ir išteisybės bus tārė gubernatoriaus šuva - ta rė abejojanciai.

Ir staiga piktai atsiliepė j rakalį: - Išleisk tuojaus šunelį! Ar nematsi, kvaili, kad tai aukštos jų veislės! Rakalis, kaip pasutęs, pri bėgo prie savo vežimo. - Ha, ha, aukštos veislės šuva - prasiniokė kas garsiai šuva - prasiniokė kas garsiai

arti vyresniojo policisto. - Ha, ha, koks iš jo šunų žino vas... Visi apsidairė ir čiapat pa matė miesto tarybininką Pie trovą. - Ak, gera diena ponui tarybininkui - atsiliepė link smai vyresnysis policistas - taigi tamstos nuomone papras tas šuva? - Paprasčiausias, manas mielasis, turi silpnas akis, o gal dar gali but ir pasiutęs... Policistas neteko galvos. Daužydamas rakaliui galvą, baubė it padukęs: - Greičiau, greičiau, ka nalijs! Aš tave tuojaus išmo kinsiu, kaip tai leisti iš vežimo pasituisius šunis! Ei, policis te - atsikuso į prastesnį te nai stovintį policistą - rytoj jį pasodinsi kalėjiman porai dienų. Rakaliaus vežimas nuvažia vo toliau ir netrukus visiems išnyko iš akių.

Praslinkus pusvalandžiui vienok vieton atsitikimo atvy ko du policijos komisoriu, tris policijos vyresnieji ir du pa prastu policistu. - Ar čia kas nematė gu bernatoriaus kudliaus? - pa klausė vienas tenai stovinio ant sargybos policisto. Policistas negalėdamas ats akyti, nubėgo pirmyn, o pas kai jį visa tardymo komisija.

Ant rytojaus rakalis uždary ta kalėjiman trims mėnesiams. Miesto viršininkas nubausta užmokėti kelius šimtus rublių pabaudos be pakeitimo kalėji mu. Vyresnysis policijos prižiū rėtojas atitatyta nuo tarnystos. Nežinia kodėl vietinis laik raščio redaktorius išsisuko nuo pabaudos.

Atsargiau su laiškais!

Ne kartą atsitinka, kad lai škas su sekretais pakliuva ne į tas rankas, kurioms buvo skir tas. Kas iš to kaip kada išei na, ne vienas yra išbandęs. Per tai primenu, ypač iš Ame rikos rašantiems, kad savo laiškuose ne viską, kas tik ateina į galvą, rašytų, nes gali savo artymus įklampyti. Iki laiškas ateina į tikras rankas, jis dažnai perkeliuauja per visą eilę kontrolierių ir cenzorių: krasos, valsčiaus valdybos, sargybinių ir pažįstamų. Daž nai gauni laiškus jau atidary tus, kitus matomai kažnukas pasilieka, turbūt atminčiai.

Reikėtų pagalvot, kaip ap sisergėti nuo tokio pasinau dojimo svetima savasčia. Jonukas. P.S. Melsėiau kitų laikra ščių perspauzdinti tą mano laiškelį ypač gi Amerikos lie tuvių laikraščiu.

Kibirkstėlės.

Clevelande vienas teisėjas nusprendė, kad virtuvės sudy nų mazgojimas nepriklauso vyriškių priderystėms. Kad tam teisėjui Dievas duotų svei katą už jo tokią drasumą!

Jauna moteriškė, sugauta bevagiant sankrovoje gelum bė, teisme teisinosi, kad ją prie tos vagystės tempus ko kia tai neišaiškina moji spēka. Trustai vienok visi vagia liau džiai milijonus, bet jiems tei sinties nebreikia.

Jaunas Persijos šachas, bi jodamas vesti norėjo nusizu dyti. "Luokis už ausų tempta prie medaus, bet jam sykiė maus paragavus, tai ir uodega jam nuplėsta ir nuo medaus šalim nenavyrta" - skamba

patarlė, taip tatai bus ir su šachu, jam pasiugėjus.

Buvęs Venezuelės prezidea tas Castro tik vieną syki pasirodė labai neatsargus. Iš keliaudamas kadangi į Euro pą, nepasiėmė su savimi savo visų turtų, kuriuos dabar val džia sukfoniskavo.

Netik vargdieniai žmonės, bet ir patis milijonieriai turi savo rupestis. Antai Thaw uždarytas vėl bepročių na muosen, o Carnegie nežino kas pradėti su savo milijonais.

Pittsburgue susėkta šykštuo lis, kuris visą savo gyvenimą nudavė pavargėli, bet numirus paliko 100 000 dol. locno tur to. Gaila labai, kad jis netu rėjo dukters, kadangi buvo jaunikiu, nes ir ant tų pinigų būtų atsiradęs koks Europos tituluotis.

Kur du pešai, trečias vi sunomet pasinaudoja. Panašiai tai patarlei gali but ir su Kre ta. Santikiai gali taip persi keisti, kad Kreta labai greitai uegalės tekti nei Turkijai, nei Graikijai, bet vienai Anglijai. Ir tuokart tenai būtų užtikrin ta sandara.

Vienas dienasčių pranešė, kad Ispanijos kariškojo laivy no "puokštė" nuplaukusį Mo rokko. Mums rodo, kad tam laivynui vardas "pumpurėlis" būtų atsakančiausias.

Garsus Rusijos užsienio slaptosios policijos viršininkas -provokatorius, Harting Lau desen, trumpu laiku atkaks Amerikon. Žingeidu žinoti, ar imigracijos valdyba jį pri pažis "negeistinu-svetimze miu"?

Nauji Raštai.

Kardinolo Wise man'o Fabiolė arba Bažnyčia Katakumbose. Ver tės Vytutas. "Žvaigždės" spaustuvsje, Shenandoah, Pa. 1908, Pustl. 358.

Juodkalnietis. Valstija ir Mokes čiai. Kaina 15 kap. Pp. 59 Vilnius. 1909. J. Zavadzko spaustuvsje. "Lietuvos Uki ko" išleidimas No. 12.

Septyni Virmbergijos sei mo atstovai socialistai laike kelionės į Friedrichshafen aplan kę Virmbergijos karalių Vilhelmą. Karaliai socialist us labai nuolankiai priėmė ir kiekvienam padavęs ranką. Iš to socialistų laikraščiai su kelė didelį aliarmą, o partijos valdyba pradėjus tirinėjimus tame dalyke. Pasmerkama tat jie už karaliaus aplankymą ir padarymą tokio "baisaus" ne taktio, kurio socialistai, esą, visuomet privalo laikyties.

Morokko armijos vyriausias vadas, generolas Bugdadi, an dai liepiant sultanui nukakęs pas maurus, idant juos nu malšinti pasikėlime prieš ispa nias. Lygia dalimi sultanas iš siuntęs savo specialiąšką pa siuntinį Madridan, kad tenai tinei valdžiai pranešti, kad ji susilaikytų su savo kariskais žingeniais prieš maurus, ka dangi sultanas pats turis pa kaktinai karumenė, kad mau rus paklusnume palaikyti. Tai tik tučias besistengimas, kadangi ispanams Morokke rupi civilizacija ir jie skers niekam nekaltus gyventojus. Ispanai elgiasi panašiai plėši kams ir galvažudžiams.

S. L. R. K. A. REIKALUOSE.

ADRESAI CENTRO VALDYBOS S. L. R. K. A. AMERIKOJE.

Kun. S. Pautienius, prezid. P. O. Girardville, Pa.

Jonas Riktoraitis, vice-prez., 67 James St., Waterbury, Conn.

Kaz. Krušinskas, sekret. 324 So. 1st St., Brooklyn, N. Y.

Gabris Laibinis, išdininkas, P. O. Box 135 Duryea, Pa.

Kasos globėjai:

Jonas Vieraiteis, 107 So. Harding St., Worcester, Mass.

Kazys Vaškevičia, 186 Jefferson St., Newark, N. J.

Kun. V. Vizgirda, knygius, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

Kun. V. Staknevičia, dvas. vad. 207 Adams St., Newark, N. J.

VYRIAUSYBE 85 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. AMERIKOJE.

St. Anučasius — Prz. 1641 W. 46 St.

Aug. Saldukas — Sekr. 4715 S. Wood St.

St. Marcinkevičia — Kasier. 1643 W. 46 St.

VYRIAUSYBE 15 KUOPOS SUSIV. L. R. K. A. CHICAGO, ILL.

Jul. Dychavičė — Prez. 882 — 32 nd St.

Iz. Nausieda — Kasier. 917 — 33-rd St.

Kaz. Lamsargis — Sekr. 4735 S. Hermitage ave.

1-MOS KUOPOS S. L. R. K. A. VYRIAUSYBE, EDWARDSVILLE, PA.

S. Paukštis, prezid. Russell St.

S. Tamulis, kasierius, 100 Hill Side Ave.

J. Kučinskas, sekretorius, 238 Clocum Ave., Kingston, Pa.

Nuo Redakcijos.

Kelioms kuopoms SLRKA pareikalavus mes su šiuo numeriu pradename talpinti Centro vyriausybės pavardes ir antraštas.

Protestas

Chicagos S. L. R. K. A. kuopų Delegatų, dalyvavusių XXIV Seime, m. Cleveland, Ohio.

Po XXIV mūsų garbingos organizacijos seimui pralinko vestik pora mėnesių, o jau įvykta įvairių permainų, priešingų netik seimo nutarimams, bet ir kenksmingų pačiam mūsų Susivienijimui.

Kalbame apie savo katalikišką organizaciją, Susivienijimą Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. Mūsų ta brangi kiekvienam lietuviui katalikui organizacija perėjus blogus ir geresnius laikus, bet, galima tiesiog pripažinti, kad ji dar šviesos dienų nemačius nuo XVI seimo, kuomet įvyko joje radikališkiausios permamos ir kuomet paliko nuslopinta ir vargingame padėjime.

Kalbame apie savo katalikišką organizaciją, Susivienijimą Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. Mūsų ta brangi kiekvienam lietuviui katalikui organizacija perėjus blogus ir geresnius laikus, bet, galima tiesiog pripažinti, kad ji dar šviesos dienų nemačius nuo XVI seimo, kuomet įvyko joje radikališkiausios permamos ir kuomet paliko nuslopinta ir vargingame padėjime.

Tečiau šandie pas besivystančias ant aukštesnio laipsnio tautas jau priešingai apie ateitį manoma. Šandie visi darbuojasi tik atečiai ir visų idealai pasvęsti busiems laikams.

ke" veltui bus talpinama atskirų kuopų administracijos ir šėip visokie kuopų reikalai. Jei kuopos nori turėti "Kataliką" organu, tegul kreipiasi laišku "Kataliko" redakcijon, o gaus labai prieinamas išlygas. Taigi meldžiama kuopų tuojaus atsiliepti.

Kur dėta pinigai?

Kas gali užginti, kad Centro nauja valdyba nemoka šei mininkauti. Jei kas nežino, ar dar gal ir negirdėjo, tai šiuomi pranešama sekantis dalykas.

Centro valdyba, prezidentas, kasierius ir sekretorius, andai Wilkes-Barre, Pa. tu rejejo savo susirinkimā. Jie visi trys, net ir be kasos globėjų žinios, nukako į Plymouth'o bankā ir iš tenai išėmė Sus. L. R. K. A. 7.000 dol. o iš Wilkes-Barre banko visus.

Nei vienaip, nei kitaip negalima tikrai pasakyti, vienok žinoma, kad iš bankų pinigai išimta ir dabar niekas nežino, kur jie randasi.

Susivienijimo sąnariai privalo vienok tuojaus į tai atkreipti atidžiā, idant paskui nebutų vėlu, o juo dar labiau, kad naujam kasieriui sunku gauti bondsā 25.000 dol. Žinoma, kun. Pautienius su kun. Vizgirda tame dalyke darbuojasi ir nėra abejonės, kad gaus bondsā, bet ar jis bus tik kam vertas.

Dieve duok, kad viskas išėitų gerai, bet vistiek Susivienijimo kuopoms nereikia savo kasos pamiršti.

Susiv. Sąnarys.

Jei šandie Lietuvoje kovojama už laisvę ir steigiamas lietuviškos mokyklos, tati ir nesilaikoma viršui minėto bočių devizo, kadangi tas viskas rengiama busimos kartos labui.

Ir mūsų Susivienijime per pastaruosius metus norėtas šis-tas pagerinti, patobulinti, idant lietuviai katalikai nuo jo neužsisuktų, bet atpenč glautusai kaip vaikeliai motinos globon.

Iš Dievo malonės sulaukėme XXIV seimo Clevelande, Ohio. Kuopos seiman paskyrė ir pasiuntė savo delegatus, kurie reprezentuotų tame susirinkime kuopas.

Įvyko permamos: išrinkta naujas prezidentas, kas svarbiausia, naujas dvasiškas vadovas, naujas kasierius ir kiti nauji Centro valdybos sąnariai, susidedanti oficiališkai iš 8 asmenų.

Ir ko čia rodos daugiau reikėtų? Tik dirbt ir melskis ir meilėje su artimais gyvenk, o viskas bus gera.

Bet mūsų naujai išrinkta Centro valdyba nesutinka meilėje gyventi su savo viengėniais, bet jau iš pirmo savo posėdžio parodė savo nagus ir visuomenei apreiškė, kad ji, Centro valdyba, yra absoliutiškas Susiv. valdovas, bet ne kas kitas, nepaisant net pereito seimo nutarimų.

Nesmagu mums rašinėti panašius protestus, let negalima jau nutylėti, jei Susivienijimas kaipo vilniuga avis per daug kerpama ir net draudžiama jo sąnariams pasipriešinti pajutus nuoskaudā ir supulį.

Štai kame dalykai, į kuriuos visi Susivienijimo sąnariai, visos kuopos turi atkreipti savo domumą ir podraug su mumis prieš tokias neteisības ir saivališkumus protestuoti.

Mus apeina šitie svarbiausi seimo nutarimai:

- 1) Neturėti šiemet organo ir 2) peržiūrėti Centro knygų stovį.

a) XXIV seimas nutarė šiemet Susivienijimui panaikinti organā, už kurį metų pradžioje jau dauguma sąnarių užsimokėjo. Visiems aišku, kad seimas tuo savo nutarimu Susivienijimą pastumėto atgal mažiausia 20 metų, kuomet lietuvių Amerikoje rupintasi tik sunkiai ir kruvinau praktikuojant dirbti, sirgti, nežinoti kas aplinkui juos ir sveturi veikiasi, atiduoti visā savo sveikatā skriaudėjams ir taip tamsybėje tunoti, kad net neturėti supratimo apie savo tautā ir prigimtā kalbā.

b) XXIV seimo tam tikra komisija norėjo prieš pat seimā Centro knygas peržiūrėti, bet tose knygose atrado vienus mišinius, ko nesuprastų nei pat išmintingasis Saliamonas. Knygos reikėjo peržiūrėti svarbiausia dėl to, idant patirti, kaip tikrai ir teisingai ėmė pinigiskā atlyginimā "Žvaigždės" redakcija už organavimą. Reikėjo knygas perskaityti kelių pastarųjų metų, bet suligta nors praėjusių metų nuo seimo ligi seimo, idant išvengt ten kokių opių nesupratimų. Bet sekretoriams knygos buvo taip numylauta ir suglamonėta, kad seimo komisija atsisakė jas peržiūrėti, parodydama klūtį — laiko trukumą. Seimas tada nutarė peržiūrėti knygas po seimui ir tą darbā pavedė komisijai: J. Vieraiteiui ir V. Stankevičiui. Nutarė tas Centro knygas peržiūrėti todėl, kad per seimā "Žvaigždės" redakcija reikalavo dar primokėjimo už organavimą 597 dol. 12 c., apart jau jai išmokėtų nuo XXIII seimo 3.133 dol. 65 c. Taigi pasirodė perdidelė sumai prieš ką ir pernai protestuota. Pasirodo, kad "Žv." vienas, metais už organā nuo Susiv. paima net 3.730 dol. 77c! Tiek paimti pinigų, tai tikra šėlmystė ir neatleistinas daiktas. Jei tuos 3.730 dol. 77c paskirstysime ant 75e. (tiek moka kiekvienas sąnarys už organā metams), tai gausime 4.974. Tiek turėtų but per metus Susivienijime sąnarių, kuriems būtų siunčiamas organas. Tuotarpu mums žinoma, kad pernai Susiv. turėjo ne daugiau 4.500 sąnarių ir tų sąnarių mažiausia trečdaliui "Žv." neturėjo but siunčiamas, tai kam gi imama už organā pinigai beveik už 5 tukstančius sąnarių. Pasirodo, kad "Žv." savininkas ėmė už organā beveik dvigubā kainā, ty. vieton 75c. ėmė 1 dol. 30c. Taigi po seimui komisija turėjo perkrestī Centro knygas ir ištirti, kiek "Žv." savininkas vienais metais pinigų ėmęs iš išdo daugiau. Ir tuo tarpu seime "Žv." redakcijos reikalavimas išmokėti 597 dol. 12 c. atmeta ir prīžadėta arba išmokėti, arba visai ne, peržiūrėjus po seimui Centro knygas. Ligiol bet knygų peržiūrėjimo komisija suskaitė tik kuopų sąnarius, kurių atrasta pilnų 4.287, nepilnų 659 ir suspenduotų 314 ("Draugas" No. 3)! Susivienijimo prezidentas taigi, pasiremiant ant to komisijos sąnarių suskaitymo, liepė "Žv." redakcijai tuos paliktus 597 dol. 12c. pilnai išmokėti ("Draugas" No. 3). Argi čia nematomas aiškus Susivienijimo skriaudimas! Komisija neperžiūrėjo kiekvieno mėnesio sąnarių stovio, nepatyrė kiek turėta but išleista "Žv." egzempliorių kas mėnuo sąnariams, žodžiu sa-

kant, neperžiūrėjo knygų ir kun. Pautienius liepia išmokėti likusius pinigus. Jei kas kitas panašiai elgtusi, tai dar būtų atleistina, bet dabar pats prezidentas, organizacijos galva išdā eikvoja!

Taigi mes, žemiau pasirašusieji delegatai, protestuojame prieš Centro vyriausybę už jos tokį biurokratiškā Susivienijime pasielgimā ir atkaklumā Susivienijimo reikaluose. Protestuojame ir giname savo savastį, savo turtā, savo kruvina prakaitā nuo nerūpų — užpuolikų. Protestuojame ir neiausime nesidarbavę, kol iš savo organizacijos neprasalinime vilkų avių kailiuose! Meldžiama ir kitų pereito seimo delegatų ir kuopų prisidėti prie to mūsų protesto ir neliauti dirbus, kol organizacija nebus apvalyta nuo tų geradėjų.

Be to, pas Centro valdybā reikalaujame išpildyti tuojaus tai:

- 1) Nesužinoti kuopų sekretoriams "Draugo" Susivienijimo lėšomis; 2) negarsinti Centro valdybos "Drauge", nes tam dalykui esama daug daugiau prisitarnavusių Susivienijimui laikraščiu; 3) neskelbti Centro valdybos oficiališkų nutarimų per "Draugā", bet pagal seimo minties lapukais išsiuntinėti visiems sąnariams; 4) liepti komisijai perkratyti Centro knygas už pernai metus prigulinciai; 5) nedaryti Centro valdybos jokių nutarimų, nedalyvaujant posėdžiuose pilnai visiems Centro sąnariams; 6) prezidentui kun. Pautieniui per daug nesauvaliauti Susivienijime, o jei be to negali apsieiti, tuojaus nuo užimamos vietos atsistatydinti ir 7) Centro valdybai darbuoties Susivienijimo labui, bet ne ypatingoms pramogoms su Susivienijimo skriauda!

Susivienijimo dvasiškas ir mediagiškai turtas priklausomumenei, bet ne Centro valdybai ir Centro valdyba visuomenės privalo klausyti, jei miela matyti tos visuomenės gerbuvis ir palaima.

Pasirašome:

Antanas Bieržinskis, Stanisl. Radzevičia, Stanisl. Anučasius, Mateušas Vabalas, Simonas Pilackas, Kazimieras Šukevičė, Martinas Kadzievskis.

Pažinkim mes tautos pajėgas. Sužinokim patį save.

Mes gyvename jau keliasdešimt metų Amerikoje, o dar tiek neatsiekėme, dar nesužinojome, nesurenkame, kiek viso lietuvių gyvena Amerikoje, kas jie yra, kuo užsiima, — kiek mes turim pajėgų.

Kam tas reikalinga? — Nuo sužinojimo mūsų pačių priguli sužinojimas, pažinimas mūsų gyvenimo ir mūsų galės. Pažįstant geriau savo pajėgas ir savo padėjimą, galima pasekmingai kovoti su mūsų priešais, kurių turime pakaktinai.

Kas mūsų priešais yra? — Mūsų organizavimosi ir kelimo si priešū yra nesužinojimas; mūsų stipresnio susiršimo priešū yra — nesužinojimas; mūsų geresnio sutikimo ir geresnio sutarimo priešū yra — nesužinojimas arba nesužinojimas.

Taigi mes turime visomis pajėgomis pasistengt tarp savęs susipažinti, — savo pajėgas sužinoti.

Kokia bus iš to nauda? — Pirmiausiai mes užganėdintume savo žingėdumą sužinoje, kiek Amerikoje lietuvių yra, ką jie veikia, kiek yra profesionališkų, kiek skaitančių ir mokančių rašyti, kiek turinčių savo gyvenimus, kiek ukėšų, kiek "biznierių", kiek jų turtai neša, kiek išneša nepajudinami lietuvių turtai ir t.p. Tuomi sužinotume kaip aukštai stovime. Iš to, rasi, galėtume pasinaudoti tvėrimui korporacijų, sujungimui vertelgų, įsteigimui savo dirbtuvių ir kolonijū, o gal ir ko daugiau dar.

Mes matome, jog kitataučiai visur viešpatauja. Mes veik nuo pirmo ligi paskutiniam esame jų tarnais, turime jų malonės reikalauti. Kiekvienas suprantame, jog mums būtų toli geriau, jaigu mūsų uždarbiai tukananti svetimtaučius eitų mūsų pačių naudai. Lietuviai taip jau, kaip ir sveitmataučiai juk gali tvėrti kooperacijas ir įsteigti savo krau-

buti atliktas į savaite laiku. Kitas budas užrašymo — kad lietuviškos draugovės išrinktų atsakančius žmones, kurie pasiskirtų lietuvių apgyventas vietas pereitų per stubas ir ant tam tikrų blankų užrašytų ten esančius lietuvius.

Kuris iš tų budų gali but nuoseklesnis, nežinia. Na, nesirupinsim padaryti visos Amerikos lietuvių statistikā, nes tas persunko atlikti. Tā, kaip aukščiau pasakyta, privalo kiekvieno miesto lietuviai padaryti. Mes atliksime labai daug, jaigu padarysime pilnā Chicagos lietuvių statistikā. Kitur padarys taip jau tenyškėčių lietuvių statistikā.

Su lietuvišiais nelengva. Dauguma nesupras reikalo nei vertės to sumanymo. O kiti manys, kad čia ant jų kas nori padaryti kokias pinkles, gal nori uždėti kokius mokečius, o gal ir iš Amerikos išvyti!

Taigi pirmiausiai reikia, kad žmonės suprastų, kad tas daroma su gerais siekais, kad jie matytų reikalā, jog reikia užsirašyti. Reikia apie tai pakalbėti draugovių susirinkimuose ir kitur, kad visi sužinotų, nes per laikraščius tik maža Chicagos ir kitų miestų lietuvių dalis gali apie tai žinoti.

Ypač dėlto suprantantesni lietuviai privalo pasitrušti bent paaiškindami ir patardami.

Užsirašymo blankose turės but sekanti užklausimai, ant kurių vienas iš kiekvienos seimynos narių malonės užrašyti atsakymā.

- 1) Data, gatvė ir numeris. 2) kiek seimininko pavardė, 3) kiek yra vyrų, 4) kiek yra moterų, 5) kiek yra ypatų mažiau 21 metų, 6) kiek yra ypatų daugiau 50 metų, 7) kiek mokančių skaityti, 8) kiek mokančių rašyti, 9) kiek yra ukėšų (citizen), 10) kiek Amerikoje yra gimusių arba užaugusių, 11) kiek kokį darbā dirbančių vyrų, 12) kiek kokį darbā dirbančių moterų, 13) kiek vyrų prigulinciu į lietuviškas draugijas, 14) kiek turi properciū, 15) kiek jos vertos, 16) kokį turi "biznį", 17) kiek biznis vertas.

Neseniai ir Japonijā aplankęs didelis žemės drebėjimas. Visa vidurinė Japonija sukratyta. Daugiausia nukentėjęs miestas Ozaka; upė iš krantų išsiliejęs ir vanduo užsėmęs aplinkui visas žemesnes vietas. Gyventojai susilpė ant kalvų. Daugiaut tukstantis namų sumalta ir 30 asmenų užmušta. Sužeistų skaitoma šimtais.

NAUJINAMŲ NUMERIAI. Nuo pirmos dienos Rugsėjo kiekvienas Chicagos namas turės naujus numerius. Geisdami išvengti klaidų mes norime pranešti garbingai publikai, kad Jos. Trinerio fabriko numeris pakeistas šiais numeriais 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Geru- nus Trinerio Amerikoje Elikysro Karčiojo Vyno liks nepakeistu ir visada, kaip ir pirmiau, bus geriausiai vaistu nuo visokių skilvio nesveikumu. Kaip veik tik Tamsta pajusi, kad jūsų apetitas ir jėgos mažinasi, tuojaus pradėk vartoti Trinerio Amerikoniską Elikysro Karčiojo Vyno. Vartok jį visuomet kada busi išbalęs, ligustas, nege- rama upe, kuomet turėsi blogā maisto gromulivimą ir nusilpusius nervus. Gausimas aptiekose. Jos Triner, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

F. Bernatowicz

PAJAUTA

Lizdeiko Duktė arba Lietuva XIV metašimtyj.

Istorikas Romanas
Išguldė Jonas Montvila.

(Tąsa).

kad ją laiminu ir stengiuosi pributi ant jos gobtuvų; tik podraug pasakykite, kokiame padėjime mane matote, idant, atsitikime mano negalėjimo pributi, nepaskaitytą už nenorą. Guodžiūsiu jums, mano mieli, jau nuo mėnesio kojų skaudėjimas neleidžia man judintis iš vietos ir dėlto neaplankiau ligšiol Jagailo po jo pargrįžimui iš Lenkijos, o girdžiu yra su kuomi jį pasveikinti ir apie ką pasikalbėti; tai-gi tą vis atidėstau lig pasveikimo, o dabar prašau išsigerti su manim už jaunųjų sveikata.

Čion liepė atnešti mano vyno; gėrė jį pasiuntinius, neįskatindamas paraginti ir privertimo kotankiausios staktortės kaleiną; klausinėjo apie Jagailo gobtuvų rengimą ir juokavo iš Auksės narsumo, linksmindamasis, kad ant galo atsirado kareivis, kuris ją užkariavo.

— Kas link manęs — atsiliepė Jurgis — aš jiems taip-gi veliju visokios laimės, bet nematau, kad iš to ryšio išeitų kokia nauda Jagailai.

— Mano mielas — tarė Keistutis — nereikia visada žiūrėti tikta savo naudos ir spręsti apie kitų laimę pagal savo geidimus. Ar tai už nieką galima skaityti norą aplaiminimo dviejų žmonių? Duok ramybę, Jurgis, tu žinai tik apie karą.

Taip kalbėjo Keistutis, o matydamas, kad pasiuntiniai rengiasi išvažiuoti, prašė jų pernaktoti, bet tie, teisindamiesi, kad turi prisakytą kogreičiausią sugrįžti, atsiveikino kunigaikštį. Liepė tat Keistutis atnešti dvi porai brangių rūbų ir, apdovanojęs siuntinius, išleido juos, atkartodamas širdingus veltėjimus visai Jagailo giminei. Jiems prasišalinus, Jurgis su pasistebėjimu ėmė smarkauti ant maloningumo viešpaties dėl giminaičio, kurs umai prasimušdamas galybėn, jau vostik šėšelj valdžios paliko jam ant Žemaitijos. Geras Keistutis juokėsi iš Jurgio prikašiojimų.

— Mano drauge — kalbėjo jam — duok man mano kojų valdymą, kad be svetimos pagalbos galėčiau perieiti iš vieno kambario į kitą, o aš tau paliksiu paveikimą visų pasaulio šalių.

— Gerai — tarė Jurgis — tik tėmyk, viešpate, kaip ant kiekvieno žingsnio apsieisčia giminaičio nedėkingumas. Išeidamas į Lenkiją nepavedė Lietuvos tavo valdžiai, bet patikėjo daugiaus savo šėporiui, kaip savo dėdei. Atmink taip-gi, kad atmetė norus tavo serėno Danieliaus, atsakė jam Auksės ranką, o dabar, lig dėl paniekinimo, paskiria ją vienam savo tarnui, kuris nesena piltė midų prie Olgerdo stalo.

— Tuomi geriaus — atsakė kunigaikštis — gerai yra viską mokėti, o ne viską daryti; o tu su visa savo narsa, prireikus, nemokėtum nei varškės pagaminti. Kad nepalikto Lietuvos rėdymo, tai labai gerai padarė, nes gal žinojo, kad mano sveikata ne tam. Kas link atmetimo piršimosi mano seserėno, tai tame jo paties kaltė, kad nemokėjo pasidaboti. Bet, kaip tėjimau, nedaug tas jį nei surupino; tankiai daugiaus susikrimsdavo, kada jam žvėris pabėgdavo nuo šūvio. Žinoma, būtų buvę geriaus, kad kunigaikščiūtė būtų padariusi kitokį pasirinkimą, nors ir Vaidyla yra šaunus vaikas; mano brolis Olgerdas labai jį mylėjo; galima pripažinti, kad jis tinka prie rodos ir ginklo. Bet negerai, Jurgis, jau čiu, kad ant gobtuvų negalėsiu pributi; mano kojos dar nedaug ką vertos. Reikėtų anksčiau apmilyti, ką su dovanomis nusiųsti tokiam atsitikime. Misliju, kad tu tai geriausia atliktum.

— Mažiausia, kunigaikštis — atsakė Jurgis. — Nusiųsk mane imti piliis, arba pilti apkasas, tai tikrai vertu pasirodysiu tavo pasitikejimui, bet ant gobtuvų, tai visiškai nemokėčiau pasirodyti.

Nepatiko toks atsakymas kunigaikščiui; mokėjo vienok uždengti tą nenorą ir pradėjo mislyti apie išrinkimą ko kito.

Tuomtarpu pasiuntiniai, sugrįžę į Vilnių, norėjo apskaiti Jagailai apie malonų jų priėmimą Trakuose, bet gudrus Vaidyla, neleidė jų matyti savo viešpatį ir pats priešingoj spalvoj išstatė jam dėdės širdingumą. Lygiai tame pat laike grįžo pasiuntinys nuo mistro su kogeriausiu atsakymu. Visados geidžiantis nesutikmės lietuviškų kunigaikščių kryžioakas, netikėtai prižadėjo pagalbą Jagailai priešais Keistutį, bet ketino laikyti savo karumenę parubežėj. Šita gerta žinia neapsakomai nudžiugino Jagailą. Silpnas jo protas, perimtas neužsitikėjimu ant dėdės, kas kart aiškiau tą neapykantą rodė jo giminei. Pasinaudojo tuomi niekšas Vaidyla dėl perstatymo savo valdovui pasinaudoti laiku ir užklupti ant Andriaus Keistutaičio, Polocko kunigaikščio ir, po priedanga nemokėtos donės, išvyti jį iš kunigaikštystės, o į jo vietą paskirti Skirgailą. Patiko tas patarimas Jagailai ir tuomi labiaus uždėgė jame norą matyti savo brolį dalybiniu viešpačiu, kad Skirgaila pats turėjo šioje kovoje vadovauti. Dėl geresnio užslėpimo mierių likosi nuspręsta laike vestuvių, kada visuotina atidžia bus atkreipta vientik ant gobtuvų reikalų, staiga užpulti ant Polocko. Lietuviška karumenė, kurios daugelis raminosi vilčia gobtuvų linksmybių, gavo nemielą paliepiamą pirmojo svodbos dienoje, pasiroūsti žygiu, visai nežinant j kur turi kreipties. Kiti iš užkviestų svečių, vadovai pulkų ir Skirgailo draugai, prileisti prie jo slaptybės, žadėjo traukti drauge su juomi; kryžioakai

ketino daryti užpakalinę sargybą. Visos tos prierangos buvo daromos su didžiausiu atsargumu, nes bijota, kad Keistutis, tėvas nutarto ant išvijimo kunigaikščio, taip artimas Vilniaus kaimynas, neatidengtų šito suokalbio ir nepanaikintų visų užmanymų.

Bet nežiurint ir ant stropiausio uždengimo, negalima buvo užlaikyti dalyką slaptose. Akyva Auksė, dėl kurios ginklo žvangėsis nesiliovė buti mielu atbalsiu, patėmijo karumenės judėjimą ir tankias Vaidylo su Skirgaila tarybas. Matė, kaip išklotose rožėmis rezginėse nešė iš viršaus pilies kariškus įrankius. Tas uždėgė joje kovojimo karštį; jau neabejojo, kad rengėsi prie mušio, norėjo tik žinoti kokios šalys ir žmonės buvo paskirti ant pamušimo.

— Brolau, — tarė spausdama Skirgailo ranką — dailus, kaip matau, atsiveria jums laukas, kad neužmirštat savo priderysių; sakyk-gi ant ko žadate užklupti?

— Kaip-gi tu gali mislyti, kad mes, tavo vestuvių dienoje galėtumėm buti užimti kuom-nors kitu, bet ne tavo laime? — atsakė susimaišęs Skirgaila. — Pamesk syki, sese, tas kariškas mislis, kurios tavo lyčiai visai nepritinka.

— Tatai šitie šarvai, kardai, šautuvai parengti dėl mano gobtuvų? Kad būtų man valia matytis su Vaidyla, apsieičiau be tavo paaiškinimų.

— Ar tave šitie ginklai ir šarvai apeina? Tai-gi žinok, kad jaunuomenė rengia dienoje tavo gobtuvų galynes.

— Veltui nori mane apgauti, žinau aš, kas yra galynės, o kas kruvinas mušis. Kad tik dėl žaidimo, tai nedavinėtų visos ginklų krautuvės, netrauktų karumenės. Ant galo kam tos vilyčios, tie mirtini smugiai, tos naujai tekintos ragotinės?

— Ar galima, sese, pagal užmatymą ginklo, tuojaus svajoti apie karą? Mislyk verčiau apie šokus ir parėdus, jei dar kartą nenori užrustinti Jagailo.

— Nenoriu pažinti putos, nenoriu pažinti vyro, jei visada šalia jo nekovosiu. Pataikėte man užkenkti, kad neišėjau su jumis prieš lenkus, bet dabar jokia pajėga manęs nesulaikys.

Skirgaila, matydamas, kad joku būdu neatsikratys sesers, stengėsi kitaip išsisukti ir tvirtino, kad Jagaila siunčia karumenę pamušti pagirėnus, kur žadas įsteigti jai su Vaidyla naują kunigaikštystę. O kad pasivedimas šito pasiryžimo priklauso daugiausia nuo slaptybės, prašė niekam apie tai neužsiminti.

Auksė, išgirdus tai, labai nudžiugo ir klausė, ar eis drauge su juom ir Vaidyla; nuliudo išgirdus, kad jis pagal Jagailo noro turi pasilikti namiej.

Matydama sunaikintas viltis pasirodymo su ginklu, pradėjo labiaus užsiimti prisirengimu prie vestuvių.

Bet apleidę ant valandos lietuviškų dalykų, sekkime paskui grįžtančią į Lenkiją Aleną.

IX

NUOLANKUS KARŽYGIS.

Andžaras* už diržo, demeska** auksinė
Prie šono turkusais visa išredyta
Amelija*** kabo ant jo pilvo.
Ant auksinio žirngudžiais retėjo.
Žirgas Sakals visais perdom nudažytas,
Ant kurio foldaras auksu siuvinėtas,
Balnas kumeliuonių auksu drižų rėdais,
Žirgas auksu dengtas, auksu žvanga visas.
Kochowski.

Davaina, palydėdamas Aleną Lenkijon, gerai jautė, kad tai buvo vienatini laikas, likęs jam įgijimui jos širdies; pasinaudojo tat visokiais pragumais, kad tik galėtų patraukti sau jos prielankumą. Pralenkdavo tarnus ant jos pašaukimo, kelionėj suieskodavo geriausias nakvynėi vietas, saugiai dabojo skrynią su šventenybėmis, ir vis ant arklio šalia jos vežimo stengėsi įspėti jos mintis; vienok, nors taip stropiai jai tarnavo, pats nežinojo, kokioje pas ją buvo malonėje. Alena buvo labai linkmsa, turėdama patarnavimui tokį karžygi; užtikrino tos apsaugojimą kelionėje ir kokino jos savimelę. Mokėjo taip-gi laikyti jį ant pavadžio, o apteikdama kart-karčiais malonesniu pažūrėjimu, laikė jį tokiam abejingume, kad vargšas karūšis šimtus kartų ant dienos puolė ir į didžiausią džiaugsmą, ir į didžiausią nusiminimą. Toks nelaisvės apsiejimas baisesi kankino nepartusį prie meiliškų dalykų lietuvių. Žinojo apart to, kad tuojaus turės stoti prieš turtingą lenką, savo ponios tėvą, kurio išdraskė valsiūs, išdegino dvarus, o ypatin-gai, kuriam išplėšė vienatinį kukdikį, kad turės atsidėti ant jo malonės ir ramiai laukti jo ištermės; nebaugino jo vienok taip pavojingas susitikimas, nes jautė, kad jam kitaip neišpuola, kaip tik iš tėvo rankų apturėti Aleną atgal, arba narsia mirtimi užbaigti nevertą be jos gyvenimą. Jojo tat šalia gražios sandomieraitės pasirengęs ant visko, ir tuomi labiausiai krintosi, kad vietoj džiaugsmo, kuriuomi turėtų pripildyti jos širdį vaizda tėvyniškos žemės, patėmijo joje nuliudimą ir užsimislįjimą.

Įvažiavo į Lenkijos ribas lygiai tame laike, kada buvo laukiama pribuvimas Krokavon pašauktos iš Vengrijos dėl apėmimo sosto Jadvigos. Iš tos priežasties visa šalis buvo judėjime ir rodė paveiklį pertekliaus ir linksnumo šalia skurdo. Kaimai ir miestai, naujo lietuvių užpuolimo paversti į plėnis, styrojo plikais kaminiais istolo, bažnyčios iš didesnės dalies istuštintos. Pyls tik kur-nekur rodė aptvirtintą stovį, bet ir ant jų bokštų ir sienų buvo matomi ženkli plėšikų rankos. Davaina negalėjo žiūrėti be susigėdinimo į tą išnaikinimą. Pažino vietas, kurias lankė su ginklu, matė blėdis, kurias padarė sava ranka ir kožną kartą laike pasilsėjį.

* Andžaras — didelis peilis maktyse; ** Demeska — turkiškas kalavijas; *** Amelija — krepšys sudėti šuviniai.

(Toliaus bus).

HUMORAS IR SATYRA.

(Tąsa).

brangi; veikti, tai veikti. Pasakė man, myliu tave... viską, šį ir tą, kaip žinai tokiuose atsitikimuose, bet ant galo sako: dėdės negaliu apleisti.

— Tai ženykies ir su dėde — pertraukia Matilda juokdamas.

— Tai! ženykies — atsako Stasys, sukdamas poperosą, — jei jis toli gyvena, o aš tame Kaune prikaustytas prie to technikos biuro. Sunku, negaliu juk persiplėsti. Taigi nutarėva, kad pirmiau turiva apipaciuoti dėdę.

— Gilūs plenai... knyginiis romanas... melė su kluitimis...

— Nebus gilūs — sako meiliai brolis — jei ponia Matilda, anioliško gerumo moteriškė, norės mudviem gelbėti.

— Man labai žingeidu, kaip.

— Eiti už dėdės — baigia Stasys rukiudamas poperosą.

— Iš proto brendi, ar kas?

— Dėlko? Juk tu nori gauti vyrą. Na, na, nedaryk tokio gymio, žinau, žinau...

— Stasy! — atsiliepia užgauta Matilda.

— Nejuokok, mano brangi — sako, bučiuodamas jai kaklą. — Ar-gi jau man nenorėtum pagelbėti ir norėtum ant manęs rustinties? Esi jauna ir patogi našlė, o katra moteriškė, net tokia maloni, nenorėtu gauti vyrą...

— Aš nenoriu...

— Bene tas teisybė? — užgina brolis. — O tasai Mariutės dėdė dar gana jaunas, patogus brunetas; barzda juoda kaip hebanas, mokytas kaip Aristoteles, visai toks, kokio reikalauji...

— Stasy, pakanka tų šposų, meldžiū, kalbėkiva teisingai — pertraukia Matilda. — Dėlko jį dėdės nenori apleisti?

— Nes tasai dėdė ją išauklėjo, ji našlaitė ir už viską dabar nori būti dėkinga... Iš to jau tegali suprasti, kokios tai doros žmogus.

— Tai tu jo nepažįsti? — klausia žingeidžiai sesuo.

— Žinoma, kadangi jis čia randasi ant kura-cijų... Ale nenusigask, jis neserga, tik tai msto sergas, ot, taip dabar ir leidžia laiką. Jam dabar reikalinga globa, pas jį randasi Mariutė, tatai jai ir negalima nuo jo pasitraukti...

— Ale tu išteisybės esi kukikiškas — sako užgauta Matilda. — Dėl savo laimės norėtume mane padaryti gailėstingumo seserimi... Ypatingas sumanymas...

— Et, kad tu viską tuojaus imiesi sau širdin! Sakau tau, sveikas kaip žuvis, filozofas, mokytas, tik tai priskabino prie jo manija... Ale aš žinau gerai, kad išmintinga pačiulė labai greitai jį iš to gali išgydyti. Na, ir ką, žinai Matilda, neatsisakyk, nesipurtyk, šimtą sykių daugiau tave mylėsiu, kaip busi dėdienė... Siandie tuojaus jį turiu aplankyti... pasisakysiu apie viską... Mariutė neabejoja apie jo užsiganėdimą ir leidimą; susipažinsiu arčiau su dėde ir su Mariute... Tu mane žinai, Matilda, kad esu truputį perkarštats; prašau tavęs, patark, padėk, nes duodu tau savo žodį, kad ant visako esu pasirengęs: arba Mariutė, arba kulipka štai čia! — baigia, rodydamas j kaktą.

— Visuomet tas pat — sako juokdamas pamazėli — linksamas mielas desperatas. Stasiuk, širdie mano, eik į rumą, persirengk, eisiva pasivaikščiotų. Ir aš tau parodysiu savo karžygi... tikrai sakau... vakar beveik jau kotik prieš mane neišpažino savo meilės... malonus žmogus, filozofijos daktaras ir tau sakau, kad jis man labai patiko.

— Nenoriu klausyti, nenoriu žinoti apie joki daktarą! — susunka, staiga atsisotodamas ir užsikimšdamas sau ausis su pirštais. — Už dėdės tik tekėsi, tik už dėdės!...

Tuo tarpu per vartelius daržan įeina susirietęs mažo ugio senelis. Jau ant trepų nusiuma nuo galvos šiaudinę skrybėlę, iš po kurios pamatome ant akių didelius melinus akinis. Senelis eina drąsiai žingsniu, atsisirdamas sau pakaklėje kaklaryšį.

— Tai tik ir nusivaikščiojau, Dievo malone! — šaukia dėdamas ant suoloio lazdučių ir tenpat sėsdamas. — Padariau du kursų į Ratnyčią ir atgal, o toksai dabar karštis!... Duokite rukštąs pieno! O kas čia? Stasys? — klausia palukėjęs, pamatęs jauną žmogų.

— Aš, brangus tėve — atsako, bučiuodamas seneliui ranką.

— Alyte, Alyte! — šaukia tuo tarpu Matilda, stovėdama tarpduryj — rugštus pienas vyresniajam ponui!

— Ką tu čia veiki? — klausia toliau tarybininkas, nusisidamas akinis nuo nosies.

Turiu čia patėmyti, kad senelis yra valdininku su pensija ir su valstybės tarybininko titulu.

— Man liudna ir neramu buvo Kaune, jus išsiilgau, bet esu sveikas...

— Na, kas-gi tau yra? — sako tarybininkas, mosuodamas aplink veidą nosine.

— Kam tai jam tėvas tiki! — įsimašo Matilda, o pasižiūrėjęs j brolij, priduria: — Jau nors

(Toliaus bus).

Mindaugis

Didysis Lietuvos Kunigaikštis ir Karalius.

Trumpas aprašymas jo gyvenimo ir darbų.

(Iš "U-ko").

(Tąsa).

kam jų viešpats pametė senus, tėviškuosius dievus ir priėmė svetimą tikėjimą. Dėl tos priežasties nekuriu lietuviai ir ypač žemaičiai šalinosi nuo karalius ir dėjos prie jo priešininkų. Tai-gi pakol reikėjo Mindaugiu užlaikyti sutartį su zokonu nors ir brangiomis dovanomis. Zokoninkai davė iš savo pusės raštą, kad apsiima patys ir per savo valdomuosius nešti Mindaugiu ir jo įpėdiniais karišką pašalpą savo kaštu ir prižada padėti jam rōda prieš jo ir krikščionystės priešininkus. Po karunacijai Andriejus paliko karaliui kunigus ir zokoninkus Evangelijai skelbti tarp lietuvių.

Daugumas užrašytų-zokonui valsičių prigulėjo vakariniams žemaičiams, kaip antai Kuliai, Rietava, Krāžiai, Laukava, Raseiniai, Betigala ir Eiriogala-Karšuva gulėjo ant Nemuno kranto netoli Jurbarko, o Dainava, vieni ir kiti Veiziai, gal ir Vangiai į pietus nuo Nemuno latvių krašte, vadiname Sudaviai. Kodėl Mindaugis dovanavo zokonui Žemaičių, ir tai vakarinų, o ne tikrosios Lietuvos plotą, buvo tam tikra priežastis. Vakariniai žemaičiai mažai teklaušė vyriausybės Lietuvos viešpaties ar atvirai bičiulindami su maištininkais kunigaikščiais Vykantu, Tautvila ir Edvidu padarė karaliui daug vargų ir rūpesčių. Žemaičiai vedė kovą su zokoninkais be žinios ir rodos savo viešpaties, nelinko prie krikščionystės ir, apskritai imant, sunku buvo jų kraštas užlaikyti tvarkoje. Tai-gi Mindaugiu naudingiaus buvo pavesti zokonui Žemaičių dalį ir tai buvusių Plykanto tėviškę nekaip kitą Lietuvos plotą. Vienok ir zokonui labai tiko dovanotas Žemaičių gabalas, jis susisieki su vokiečių užkariauta Kuršzeme ties Klaipėda pagal Kuršų užtaką ir ištisai tempėsi pagal Prusų, kurių laisvė baigės su krikštu ir tėvynė j zokoninkų rankas teko.

Lyvžemės zokonui, stojus sutartei tarp jo ir Prusų zokono, labai rūpejo, idant nepasilikyt atskirtas nuo Prusų, o Mindaugio pavestas jam Žemaičių plotas ir tiko tam tikslui, nes sudūrė Kardininų viešpatystę su Prusais. Matyt, Mindaugis darė dovaną su zokoninkų žinia. Bet karalius nemanė visiškai atskelti pavestus laisvius nuo savo viešpatystės, bažnyčios reikaluose jie turėjo prigulėti prie Lietuvos vyskupystės, kuri neužilgo buvo įsteigta.

VII.

IŠTEIGIMAS LIETUVOS VYSKUPYSTĖS.

Mindaugis prašė popiežiaus, kaip sakytą buvo, priimti jį kaip atskirą bažnyčios sunų. Reikšė tai, kad Lietuvoje turėjo būti įsteigta vyskupystė, priklausanti tiesiai popiežiui, o ne kokiam-nors arcivyskupui. Arcioje Lietuvos kaimynystėje buvo tik viena Rygos arcivyskupystė, paimanti zokonų užkariautas latvių ir prusų žemes, ir popiežius būtų galėjęs priskirti Lietuvos vyskupystę prie jos. Bet Mindaugis, matyti, gerai suprato pavojingumą tokio priskirimo, nes tada Lietuvos vyskupas būtų patekęs po vokiečių įtekme ir būtų galėjęs tarnauti svetimiems reikalams ant Lietuvos pragaišties, ir pasirupino įtaisyti atskirą vyskupystę. Rygos arcivyskupas Albertas turėjo rustauti ant Mindaugio už jo užmanymą, nes Lietuvos vyskupystė būtų padidinus jo arcivyskupystę ir būtų davus jam gerą pelną.

Popiežius rupestingai išklaušė Mindaugio prašymo. Tais pačiais 1251 metais, kada darėdo apvainikuoti Mindaugį karališka karūna, išsiuntė Innocentas IV du raštu teipo-gi pas Kulmijos vyskupą Enriką, įsakydamas jam aprupinti Lietuvoje bažnyčios raikalus. Enrikas turi surasti išmintingą vyrą ir įšvesti jį Lietuvai į vyskupą, turi apreikti naujam vyskupui, pralotams ir klebonams, kurie busią Lietuvai paskirti, idant neimtų didžio desimtinio ir švelniai rinktų jį, nes didis desimtinis ir prispaudimas prie mokesčio galėtų pavidinti apsikrikštijusius ir atkreipti nuo krikščionystės. Kaip ankstyvas pavasario žolynėlis laukė kas rytą šiltos saulelės, taip ir jaunos bažnyčios avėlės reikalavo meilios globos. Todėl teisingai elgėsi Innocentas IV su Lietuvos karaliumi ir jos suumais.

(T R)

PARAZITAS.

(Pabaiga.)
4. CESTODES.

Daug atskiriu kasykiniu kirmiu rpsi esama, bet as cia aprasyiu tik nekurias svarbiausias. Ir taip:

1. Taenia Solium, arba kiaulinis kirmas, kadangi valgant kiaulieną juo žmogus užsikrečia. Sis kirmas apsigyvena žmogaus mažosiose (laibose) žarnosose ir tiekiai užauga nuo 6 ligi 13 pėdų ilgio ir 1/4 colio pločio. Juo tegalima užsikrešti dar ir geriant nesvarų vandenį. Nors jų kiaušinėlių žmogus suvalgo su kiauliena arba įgeria su vandeniu ir daug, bet abelnei žmogui tegali veisties tik vienas arba daugiausia du tokiu kirmiu; kiti kiaušinėliai neranda sau buties ir išnyksta.

2. Taenia Mediocanella arba jaučio kasnykinis kirmas, kadangi juom užsikrečia žmonės valgant neišvirintą gerai jautieną, arba geriant nesvarų vandenį. Sis jautinis kirmas už kiaulinį buva rečiau ilgesnis, ty, nu 12 ligi 20 pėdų ir 1/4 colio platus.

3. Bothriocephalus latus arba žūvis kasnykinis kirmas. Juo užsikrečia gvyenant pajuriais Baltiko, Latvijos, Lietuvoj ir abelnei Rusijoj, paskui Holandijoj, Vokietijoj ir Šveicarijoj ir yra ilgiausias kasnykinis kirmas ligsiol tezinomas gydytojams. Jo ilgumas buna nuo 20 ligi 30 pėdų. Jo kiaušinėliai tegali peresties tik tyrame vandenyje ir juos tankiausia prarija lydekos, o paskui žmogus tas žūvis, ar tai gerai neišvirintas, ar tai neišdžiovinatas, valgydamas užsikrečia. Jau kad sykį to parazito kiaušinėlis dasigavo į žmogaus vidurius, tuokart išsiperi kirmas ir žarnose lengvai jis bujoja ir auga.

Kad antsyk pažinti lagonį, turintį savj kasnykinj kirmia, tikrų ženklų, galima sakyti, nei nėra, nors tie kirminiai lagoniui daro dideliu nesmagumų ir skaudulius ir net sumazina žmogų sveikatą. Tik gerai žmogų tirinėjant visus jame apsirėikimus tėjyiant, galima šep taip patirti, kad žmogus turi bile vieną tų kirmiu-parazitų.

Paprastai ženklai, pagal kuriuos tegalima spėti, kad žmogus turi kasnykinj kirmia, yra sekanti: galvos skaudulys, skauduliai aplink bambą, tai kieti, tai vel liuosi viduriai, tai vel nepaprastas nosies niežėjimas, tai nesmagumas, tai galvos skaudėjimas ir t.t. Bet lagonis, turintis viršui minėtus ženklus, kartais tegali sirgti ir kitomis ligomis, pertat aišku, kad tie ženklai negvarantuoja atspėjimo. Kad tikrai atspėti, ar žmogus turi savyje tą parazitą, reikia jis pats surasti, ty, pamatyti, o jis surasti galima tik tokiu budu: lagoniui duodama vidurių paliuosavimui ir jis turi eiti oran ant puodo; paskui išmetas gerai peržiūrėti ir jei tenai atradama bile kirmino nors šmočiukas, tuokart gana aišku, kad jis yra viduriuose; be to, dar galima iš to šmočiuko pažinti, kokios rūšies tasai kirmas, ty, ar jis jautinis, ar kiaulinis, ar kitoks.

Nors kasnykinis kirmas paprastai žmone veisiasi visokiuose ir amziuose ir tai ilgus metas žmogų kankindamas ir trumpindamas jam gvyvastj, bet sykį j žmogaus viduriuose eusekus, tegalima greitai ir lengvai išgydyti ir tai paprastu naminiu budu.

Bet geriausia ir svarbiausia žmogui neturėti tų kirmiu, o kad jų neturėti, visuomet reikia apsisaugoti, o apsisaugoti gali kiekvienas. Nevalgyti žalios arba menkai išvirintos ir rukytos mėsos, menkai išvirintos arba džiovintos žuvis ir neikuomet negerti nesvaraus, dumblino vandens.

Bet sykį susirgus ir patyrus, kad sergama nuo kasnykinio kirmino, reikia gydyties geriaus su gydytojo pagalba, bet jei to nebūtų galima dėl bile kokių kliūčių padaryti, ty, jei nebūtų galima turėti sau gydytojo — tai čia, žemiau, suteikiu tikriausią ir pasekmingiausią būdą pasiuosavimui nuo to parazito, kasnykinio kirmino. Tasai budas lytisi visokios rūšies tų parazitų kasnykiniu.

Ligonis pirmiausia privalo išpasninkauti (gavėti) nuo 36 val. iki 46 valandų. Per tą laiką nieko nevalgyti, tik rečiau čiais stiprybės palaikymui išgerti atvirinto vandens arba pusę stiklo pieno. Tasai pasninkas neatbutinai reikalingas išalkinti ir susilpninti viduriuose kirmia, idant jis paskui negalytų taip tvirtai laikyties prisikabinęs prie žarnos. Prieš pasninką ir praėjus 12 valandų bepasninkaujant, lagonis privalo paliuosuoti sau vidurius, išgeriant vieną ar du šaukštu ricinavo aliejaus (Oleum Ricini). Lagoniui išpasninkavus 36 valandas ar ilgiau, tuokart jau privalo imti nuo to kirmino vaistus, kuriems receptą čia paduodu ir juos tegalima gauti kiekvienoj aptiekioj.

R. Oleoresinae apspidii 1 drachma — 1 1/2 drachm. (40-60)
Mft capsules No. 6-8.
Sig: Pusę tų vaistų nuryk tuojaus, o kitą pusę už 1/4 arba vienos valandos.

Kuomet lagonis suvarvoja antrusyk vaistus, privalo išgerti du šaukštu ricinavo aliejaus. Pasitaisyti sau viedrą su šiltu vandeniu ir laukti paliuosavimo viduriu. Prasidejus iš vidurių varyti laukan, lagonis ant to viedro tur atsisešti ir sėdėti tol, kol iš vidurių neišeis viedran tasai visas kirmas. Paskui tą kirmia ir jo atskirus šmotelius tyru vandeniu kitame sudnye nuplauti (nuskalandyti nuo nesvarbiu) ir tada ieškoti kirmino galvos. Jo galva ir kaklas laibas, pavidale storo siulo. Jei galva suradai — tai esi išgelbėtas nuo to parazito-kirmino, bet jei galva likus kokiui nors budu viduriuose, nepaisant, kad jis ir visas išeitų, tai jis vistiek išnaujo viduriuose atsigaivina ir praėjus 2-3 mėnesiams vel pasidaro toksai pat ilgas ir senoviškai žmogų kankina. Tada tai reikia antru sykiu pasninkauti, vaistus vel imti ir vel ieškoti galvos, kol nesurasi ir tikrai nežinosi, kad esi sveikas. Tik po pirmam, ty, po vienam pasninkavimui ir galvos nesuradimui, nepasninkauti tuojaus vel be pertraukos. Reikia pirmiausia duoti kirminui užaugti, ty, praleisti 2-3 mėnesius, ir tik tuokart atkarti gydymosi viršui pasakytu budu.

Kaip jau viršui minėjau, kad yra labai daug parazitų-kirmiu rūšių, kurie veisiasi žmogaus kune ir viduriuose, bet as aprasyiu tik svarbiausius ir tik tuos, nuo kurių tankiausia ir musiškaia tėjynainiai, lietuviai, serga.

Dr. A. L. Graičunas, 3312 So. Halsted st. Chicago.

PASARGA: 'Už korespondencias ir spargarinius 'Kataliko' Redakcijos neatsako.

Administracija Liet. Teat. Dr-stės po priegloba Szv. Martino. V. Urbanovicz Prez. 1623 S. Canal St. Vincentas Armonas Vice-prez. 945-33rd St. Martinas Z. Kadziulevskis Sekr. Prot. 824 So. Morgan St.

Administracija D. L. K. Vytauto. POLITISZKO KLUBO. Wilkes-Barre, Pa. John S. Lopatto. Attorney-at-Law, Prezidentas. 47-48-49 Bennett Building. Petras Acevizionis Vice-Prez. 58 Sheridan St.

Vyriausybė Susivienijimo Lietuviu Namu Savininkų. Aleksandra Byanskas, Pirmininkas, 3327 Auburn Ave. J. K. Chmelanskas, Raszdalinikas, 3321 Auburn Ave.

Draugisezių reikalai. Pask. ir Bud. Draugystė KEISTUO No. 1. Szi Draugystė skolina pl-nigus del nupirkimo arba stajymo namų ant lengvų isalygu. Serijos prasideda persidavinet kožna czerzvetmė. Sistrinkimal atsibuna kožna ketvergta 8 val. vakare L. Azuko salje 3901 Auburn Ave. kerte 33 gat. Norėdami daugiau dazisnoti atsizaukite pas K. F. Poici 944-33rd St.

Tėmykit sanarijai! Lietuvizka Teat. Dr-stės po priegloba szv. Martino, turės savo didell iszkilminga balii, Nedeljio 5-ta d. Rugsejo 1909 m. Freiheit Turner salje 3417 So. Halsted St. ant katro privolote kožnas snarys pributi, atsizaukite prie zemiau pasirzusio Sekretoriaus, o aplakysite 1 tikietu už dyka ant to baliaus, už nepribuvima ant baliaus 50 c. haumas be jokio isizstelinimo.

PASARGA: Kiekvienas snarys privalote po bausme 25c. prisistai savo adrisa Sekretorini, nes dabar turi buti sutaisyti adrisai iš naujo. M. Z. Kadziulevskis, Sekr. 3344 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Didelis Iškilmingas Baliai! Parengtas Liet. Teat. Dr-stės, po priegloba szv. Martino, atsibus Nedeljio, 5 d. Rugsejo, 1909 m. Freiheit Turner salje, 3411-21 So. Halsted St. Baliaus prasides 6 valanda vakare, ir trauksis iki velybam laikui. Izengza 25c. poral. Malonus draugai ir drauge! Ir vėl mes parengėmė iszkilminga Baliai! Veik visi lietuviai žino, kaip puikiai szv. Martino Teatralizka Dr-stė parengia savo baliaus; taigi ir szitas bus surengtas kogeriausia, su tomi tik skirtumu, kad bus puikesnis ir linksmesnis už burusius pirmiau. Szimet mes parengėmė specializka žaiesla jaunomenei ir žencociams. Muszyke taippat bus kogeriausia. Tai-gi noozdrizjai užpazrome jaunikaucius ir mergeles, senus ir jaunus atsilankyti, o mes pavaisizime kogeriausia.

Su godone, KOMITETAS. Paskutinis Iškilmingas Piknikas! Chicago, Ill. 36 kuopa S.L.A. rengia didžiausj ir iszkilmingusj šių metų pikniką Nedeljio, 5 diena Rugsejo, 1909m. Leafy darze, Willow Springs. Izengza vyrams 25c., moterims ir merginoms dyka. Bus duodamos visokios dovanos už juokingas imtynes, lenktynes ir kitus pasirodymna. Visas pelnas nuo šito pikniko eis parengimui Jubilėjini (25m.) seimo Susiv. Liet. Am. Chicagoje; ir juo daugiau 36-ta kuopa turės pinigų, tuo puikesni seima ji galės parengti, tuo didesnę garbę gales padaryti lietuviams ir puikiau pasirodyti svetlai. Todell visai lietuviai turi butinai atsilankyti štam piknikam. Kiekvienas tautietis ir tautiete turi pagelbėti išdabinti tą iszkilminga seima, o šitas piknikas yra geriausia progą praidiejimui.

Vaziuokite karais Archer Limits iki Joliet kari, tada pamikite Joliet karus iki Leafy Grobe. Užprasė KOMITETAS. (36)

1-mas Didelis Piknikas! Parengtas Klubo Karaliaus Mindaugo, ant naujos parapijos szv. Jurgio K. atsibus Nedeljio 29 diena Rugsėjo (August) 1909 m. Leafy Grove Willow Springs, Ill. Piknikas prasides 9 val. isz rytto. Izengza vyrai su motere 25 c. Bus puiki muzika, yra užtekiniai supyni del pasiaupimo, taigi bus daug ir kitokių zobovų. Taippat bus visokių skaujų gėrymių ir gerų kvepenzių cigaru. Taigi kiekviziama visus lietuvius ir lietuvaites koskitingiausia atsilankyti ant sziato Pikniko, o buste kopuikiau.

siarimi ir užgandinti. Su pagarba, KOMITETAS. P. S. Nuvaiziuoti imkit Archer ave. gatves Archer Limits karus, vadintot jele iki galui, toliaus imti Joliet elektrik karus, kurie daves iki pat darzu.

Didelė Naujiena! Dekalb'os lietuviai bukite smagus, kad mes užlaikome geriausius gerimus kaip tai visokius "Soft drinks", namini aluti, geriausius inportuotus cigarus kaip rukai tai net vyrelli dumas kvepla. Su godone, Suksis ir Ruzinskas, 87 616 E. Main Str. Dekalb, Ill.

Pajieszkojimai. REIKALINGAS lietuvizkai arba lenkizkai kalbant Plumberis, turi prigulėti prie Chicago Unijos ir turi buti pirmos klasos mechanikas, geram vyru darbas ant visados. Atsizaukite pas: John Kleker, Chicago, Ill. 4645 So. Marshfield ave. Chicago, Ill. 40 Telephone Yards 2308

Reikalaujama! 1.000 darbininkų ant farmų, prie akmenų skalidymo, ant gelezinkeleio, ir Michigano ir Wisconsinio giriose. Nuvesz isz Chicago. Mokestis \$1.75 iki \$2.00 diena. Nerazyk mumus, bet tuojaus at-eikite pats. Mes kalbame lietuvizkai. Chicago Employees' Association, 132 Fifth ave. 2-fo floor, Chicago. (35) Neesnas, sveikas lietuvis, pasiznotas ir gerai butų su motina, sesere, arba paugusla duktere arba vaiku, suprantantis ukiskas darbus, tuojaus reikalingas kalpo dirbantis gaspadorinis ant farmos. Amžina vieta del gerų žmonių. Greitai atsizaukite ant adreso: Rev. Dr. M. Jodyzus. 37 Route 25, Plymouth, Wis.

ANT PARDAVIMO. Farms! Farms! Puikioje aplinkinėje Rock Island Frisco gelezinkeleio valstijoje Texas, Oklahoma, New Mexico, Kansas, Arkansas ir Missouri yra tukstanziai ak-rat derlingos žemės dirvos. Tiejie ak-rat dirvos laukia žmogų apgyventi juosis. Mes maloniai energizka sutuikime pagelba, praktizkams kokios tautos nebutų žmogų rasti atsakanczia vieta. Tų farmų placzius apraszysimus tuose seituose galima gauti savo prigimtoje lietuvizkoje kalboje. Užklausanit, priedkite markę del atsakanczia. Adresno-ke: C. B. SCHMIDT, Commissioner of Immigration, Room 1100 La Salle Station Chicago, Ill. arba Room 1100 Frisco Building, St. Louis. JOHN SEBAS-TIAN, Pass. Traffic Manager.

Ant iszrandavojimo pulkus stozas lietuvii apygardoje. Vieta yra atsakan-ti bent kokiame bizni. Geriausia progą butų delei Lietuvoj. Atsizaukite pas savininkus: Jonas Pavilanskas 3601 Cedar & 136 St. Indiana Harbor, Ind. Ant pardavimo 2 lotai su biznesu namu geroje vietoje labai pigiai. Atsizaukite į "Kataliko" Redakciją.

Ant pardavimo geras lotas arti lieu-vizkos Szv. Jurgio bažnycielos. Lotas randasi labai geroj vietoj ant Auburn Ave. ir 32 St. Atsizaukite pas: V. Zacharevics 917 — 33 St. Laimė Laukia Žmogaus! Parsiduoda labai pigel pirmos kleos Saitunas ant kampo parkų viskas naujai [taisyta biznis gerai eina. Taipgi randasi daili ir didelė svetainė kurioj laikosi mitingai "Chicago Lithuanian Benefit Club" ir kitoki, baliai, vestuves ir t. t. Parsiduoda labai pigel ir į trumpa laika, isz priezasties nesutikimo savo namizkiu į trumpa laika turi buti par-duotus, savininkas iszvaiziuoja į Lietuva, malonesē atsizaukite ant adreso. C. A. Palluis, prop. S. W. cor. Jefferson St. and 14th Place. Chicago. Phone, Canal 1771. 37

Ant pardavimo salianus lietuviių ap-gyvenojte vietoje, neprigulintis jokiam bravorui. Alių galima imti, sokis patinka, nes laisvai yra locni. Didell svetainė vesiloms ir kloms žaizsoms. 20 azel-mynų turi eiti į saliana, nes tai yra ma-no moosavybē ant Town of Lake ant 44-tos gatves. Parduosiu pigiai, nes turiu kitą uzalėimimą. K. Czapek, 38 4434 So. Wood St. Chicago, Ill. Chicago, Ill. Aug. 27 d. 1909 m. Ati-darom mokykla szokių, kurioj gali lengvai kožnas iszmokti, Prof. Julius S. 1900 S. Union St. Jono Pangos salje, kas Utarnyko ir Petnyziuos vakare.

Paduodu dėl žinios vi-siems lietuviams! Kad asz Juozapas Barelavice jau antei metai kaip asz uždeju tikrų lietuvizka sklođu visokių gėrymių arba (Whole-sale Liquor Dealer). Užlaiku visokius gėrymus nuo pirmutinio iki paskutinio ir parduodu pigiau negu kitai. Taipgi turiu Salianą ir Svetaim del Mitingu, Veseljū ir Baliu. Meldziū visų brolių lietuvii, kad reikalaudami koku nors gėrymių, kožname reikale kreipkitės pas mane, ale ne pas tydus, nes gausite ge-rեսnius gėrymus už pigesnę kainą ir katrie ateizite kaip persikrinksite, bu-nsite visi užgandinti. Ant pareikalvi-mo dalizisku visokius gėrymus į visas dungs Amerikos. JUOZAPAS BAREVICZE 1701 — 1703 So. Canal St. kam. 17 St. CHICAGO, ILL.

BIBLIJA Arba Szventas Rasztas Naujo Instatyms Lietuvizkos kalbon Izgulde Vysku-pas Kunigaikszits Juozapas Arniulas Gledraitis, antru kartu atspausita kaszu kun. S. Pautieniaus su komentorium pa-rengtu kun. A. Staniukyno, telpa czia iszulindijiminas szv. evangelijū visų ke-turiiū evangelizai. Apasztalų Darbai ir Apasztalų Rasztai psl. 494 lietuvizko mis raidėmis. Druinosē audekliausose aparuose su aukšiniu ant nukarus parazuo ir aukš-niu ant szone paveikslėliu, gerai iszro-dinti, gėra apauda kainas su prisaiutu-mu. Pinigus siuskite ant adreso: JOHN M. TANANEVICZE, 324 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Arba Szventas Rasztas Naujo Instatyms Lietuvizkos kalbon Izgulde Vysku-pas Kunigaikszits Juozapas Arniulas Gledraitis, antru kartu atspausita kaszu kun. S. Pautieniaus su komentorium pa-rengtu kun. A. Staniukyno, telpa czia iszulindijiminas szv. evangelijū visų ke-turiiū evangelizai. Apasztalų Darbai ir Apasztalų Rasztai psl. 494 lietuvizko mis raidėmis. Druinosē audekliausose aparuose su aukšiniu ant nukarus parazuo ir aukš-niu ant szone paveikslėliu, gerai iszro-dinti, gėra apauda kainas su prisaiutu-mu. Pinigus siuskite ant adreso: JOHN M. TANANEVICZE, 324 S. Morgan St. Chicago, Ill.

"Kataliko" agentai. Kurie turi tiesią rinkti appa-rsinimus, prenumertą nuo skait-tytoju, prmmnėti orderius ant visokių drukorizskų darbu ir taip toliaus yra szie: Geo. Tumasonis. Keliaujantis agentas Penn-sylvanijoj. Pas jį galima užsi-rašyti ir atnaujinti prenumer-atą už "Kataliką", duoti j "Kataliką" apgarsinimus, pir-kti lietuvizkas knygas, pope-ras, paveikslus ir tt.

Karolis Kazokas. Yra mūsų agentu Chicagoje ir apielinkej, jis turi tiesią rinkti prenumertą už "Kata-liką", užrašyti naujus prenu-meratorius, primumėti appa-rsinimus, drukorizkus darbus ir tt. Jam atsilankius galite atlikti reikalą kaip pačioje re-dakcijoje.

Kaz. Makarevičius, 255 Wallace St. New Haven, Conn. J. Petrikis 1514 Ross Ave. Scranton, Pa.

P. Mikalajuckas. Keliaujantis agentas valstijo-je Massachusetts ir New Ham-shires 320 Broadway So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas, 238 Slocum St. Kingston, Pa. Ant. Zukauckas 371-31st Pl. Chicago, Ill.

Jos. Dzika-Box 453 Forest City, Pa. Keliaujantis agentas Konst. Steponis

Mikolas Voicėnavičė, 2 River St., West Lynn, Mass. Silver Creek, Pa. ir apielinkej mūsų agentas yra P. M. MATULEVICZIUS. St. Potelionas 345 E. River St. Plymouth, Pa.

Sabast. Valentinias, 370 Humbold St. Brooklyn, N. Y. Jos Zemantauskas 39 W. Porter St. Waterbury, Conn

Fr Venckus, 304 N. Chicago St Kenosha, Wis. John Naujokaitis, 52 Planet St. Commercial Road E. London, England

Jonas Vieraits, 117 Ward St. Worcester, Mass. J. G. Miliauckas Union Savings Bank Pittsburg, Pa.

Nauja Daktariška knyga Daktaras Kiseniule. Su paveikslais, naudingais patarimais ir daugybe receptų nuo visokių ligų, gražiai apdaryta su aukšimē raidem ant apdaro, knyga parsiduoda po 1 dol. Tą knyga gali gauti doramai užsiraszda-mas "Kataliką" ant metų mokedamas prnumeratos 2 dol. mūsų agentini. M. PALTANAVICZE 15 Millbury St. Worcester, Mass.

Mokinkimės patijs. Gramatika angliskos kalbos mokini-be mokintojo (apdaryta) \$1.00 Valtų Drangas arba kaip mokintis akaityti ir rašyti be mokintojo 15c. Naujas Budas mokintis rašyti be mo-kintojo 10c. Aritemtika mokintis rukurndū be mo-kintojo (apdaryta) 85c. Pinigus siuskite per Money Order šiuo adresu: Box 62. P. Mikolainis, New York City.

KUR VAZIUOJI JONAI PAS J. BALTRIMA

Uzlaiko szaltą alių, geriausę degtinę ir kvepenzius Havanao Cigarus. JONAS MAZEKO 130 Canalport Av., Tel. Canal 683

JONAS MAZEKO Pirmiausias agentas ir notarizjas del visokių reikalų ir rodos davejas visose provose. Mes iszprovojem kogeriausia arba greitai sutaukom. Kas norētumēt pirkti namus arba farma, tai mes paskolinam pinigus pigiausē JONAS MAZEKO 130 Canalport Av., Tel. Canal 683

GERIAUSIAS HOTELIS ANT BRIDGEPORTO. Jaigu esi nuiludęs tai ateik pas RUGIS IR LIEKI O tai mes tamsta palinksime sine, nes mes turime geriausia degtinę, o cigaris yra importuoti net isz pacios Havanos, mes turime didell Halę, kaip del mit-ingū ar Veseljū. Su pagarba, RUGIS IR LIEKIS. 3301 So. Morgan St. Chicago.

J. P. WILKOWSKI F. WILKOWSKI 1838 N. Monticello Av. 125 W. Berlin Phone 281 Irving Park WILKOWSKI BROS. Murininkai. Visokias informacijas ant kiekvieno darbo suteikia dykal. Ofisas 1838 N. Monticello Ave. CHICAGO

JURGIS PALJANSKAS Vienatinis Lietuvizkas kalvis, kausato arklius geriausę už visus kitus kalvius Chicago, kas nori idant arklys gerai butų pakaustytas tegul nusi-duoda prie Jurgio Paljansko, 3421 S. Center Ave. kamps 34-th St. TELEPHONE YARDS 1327.

Lietuvizkas Salianus P. JAUKSCZIO. Oi vyrelli alus, o stikliai miliz-nizski, geriaus-ias vymas dek-tine rugint o ci-gerai tal net isz pacios turkijos kaip rukai tai ne-buvia. 2334 SO. LEAVITT ST. kerte 23rd Pl. Phone Canal 1924

Lietuvizkas Salianus ALEX KUPSHANS. Kuris pas mane atsilankys tas bus už-gandintas ir izsirdingai primtas, nes asz užlaiku szaltą baparską alių rugntę deg-tinę kvepenzius cigarus o prie to turiti geriausj lietuvizkaj ir rusizskaj pirtj. 3318 SO. MORGAN ST.

Stereoskopai arba Teleskopai. Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietais arba žiuronas su padidinan-čiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturalizką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visa miestą, placius lau-kus, miškus, daržus ir taip toliau, betiir kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Telesko-pas pavercia į naturalizką esybe, padidi-na jį, atskirsto žmogų nuo žmogaus ir iszrodo jau ne paveikslu, bet tikru aisi-ti-kimu. Mes turime dabar ant pardavimo gra-ziausius stereoskopizkus paveikslus kaip matome žemiau suraszysus.

SERIJA I Susideda is 12 Stereoskopizkų paveik-sleliu pundeļje. Prekė 50c. už pundeļj. Štai ką juose gali pamatyti: 1 Stebtini griojai Yellow-Stone Par-ko. 2 Kvietėnē paroda, mieste Saratogos, N. Y. 3 Bowry gatve New Yorka.

SERIJA II Susideda is 26 Stereoskopizkų paveik-sleliu baksetyje. Prekė 75c. už baksetj. Štai ką juose gali pamatyti: 1 Gražiausias vandens puolimas, Hava-na Glen, N. Y. 2 Orandžiū sodas, Floridoje. 3 Didžiausias pacio budinkas, New Yorka. 4 Stebinas vandens puolimas, Niaga-ra Falls, New York. 5 Puikiasias svetaimē United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y. 6 Kupčyška gatvė, Obispo, mieste Ha-vanos, Kuboje. 7 Ukinkino namai, Kuboje. 8 Iplukdamas galvijū mieste Manilas, ant Filipinj salų. 9 Gėlėzinkelis ant salos Hawaii. 10 Gatvė miesto Manilas, ant salos Fi-lipinj. 11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus pa-rodos, Prancuzijoje. 12 Palmū daržas mieste Frankfort, Pru-suose. 13 Merginios parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj. 14 Puikiasias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.

SERIJA III Susideda is 26 Stereoskopizkų paveik-sleliu is Kristaus gvyvenimo. Prekė \$1.00 už baksetj. Štai ką juose gali pamatyti: 1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stai-nejėje. 2 Trys Karaliai atliko gimusj Kristų ir dovanas jam kloja. 3 Kristus, dar kudiuku budamas, moki-kina daktarus Jeruzoliaus bažnyčio-je. 4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galile-jaus, Permaino vandenj į vyna. 5 Kristus ant kalno kalba priešais mi-nę žmonių. 6 Judošius savo pabučiavimū išduoda Kristū žydams. 7 Simonas pagelbsti Kristui kryžiū nešti. 8 Sveta Veronika apšluosto veidą Kristui. 9 Jezus ramina moteris, kad jos neverk-tų. 10 Jezus prie kalno Golgotos, nukryžia-vojomu vietas. 11 Zalnieriai ir Sv. Petras prie kalno Golgotos. 12 Kristus paveda savo motiną Jonui. 13 Skaito Kristui myrio daktarai ant kal-no Golgotos. 14 Zydus ruošiasi kalti Kristų prie kry-žiaus. 15 Kristus nukryžiuotas. 16 Kristus kūną ima nuo kryžiaus. 17 Kristus keliasis iš grabo.

SERIJA IV Susideda is 100 Stereoskopizkų paveik-sleliu baksetyje. Prekė \$2.00 už baksetj. Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek pa-veikslėliu kā pirmutinē serijos. Ir štai ką juose galite pamatyti: 101 Besiatrinanti audrā ant ezero Erie. 102 New York. Tavorų krovimas į didel-į oceanij laiva. 103 New York. Pilies daržas (Castle Garden). 104 Boston. Ezoras viešame darže. 105 Atlantic City, New Jersey. Pama-ryj. 106 Niagara. Patkavinis vandens krius nuo ožintis salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island). 107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue. 108 Kaskados ir pokyline svetaimē. P. Parodos 1904 m. 109 Moki indijonas namieje. 110 Moki indijonų gyvenimas. 111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid. 112 Vartinkas (The Sentinel) 3,043 pėdų augčio, Yosemite, Cal. 113 Motina griū, 63 pėdas apėmio. Yo-semite Klonyj, Cal. 114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Ang-lijoj. 115 Alrija, Killarney, pilis Ross. 116 Iėjimas į Muckross Kloštoria, Aisl-joj.

Cash Registers

Mes užlaikom Registerius nuo \$5.00 ir aukščiau.

Parduodam už pinigus numušdami didelį nuosimį arba ant išmokėsčių. Turime antrarankių National, Hallwoods ir kitokio išdarbio registerių kuriuos parduodam už suvis žemą kainą. Nė jokio skirtumo nedaro ar didelis ar mažas biznis.

The National Cash Register Co.

Du Sztorai 47-49 E. Randolph St. Phone Central 1211
217 E. Madison St. Phone Main 1222

CHOPIN Klauskit Chopen 10c. cigaru, nes padirbti iš geriausio tabako.

JOS. BARTKOWIAK Iszirbejas
4934 So. Paulina St. Chicago
Phone Yards 4154.

George J. McFadden
ATTORNEY AT LAW,
1400 Title and Trust Bldg.
100 Washington St.
Chicago. Telephone Central 5076.

K. STULGA
Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czevėrykus ir kitokius visizskus puikius drabužius. Meldžiū nepamirskit mano krautuves, o busite meilingai priminti.
4513 So. Wood St., Chicago.

LIETUVIAI ISZDIRBEJAI Geriausių Havanos ir Domestic Cigarų

WHITE ROSE CLUB
SABOTSKIS ir LETUKAS
4614 So. Wood St. Chicago, Ill.

DR. M. F. BOZINCH
Lietuviškas Doktoras iš seno Kraujaus.
Ofisas 519 Milwaukee Avenue
Phone Moore 301
nuo 10 iki 12 ryte ir nuo 6 iki 9 vakare.
Gyvenimas 1629 N. Spaulding Ave.
Tel. 4823 Irving Park
prieš 9 vakare ir nuo 12 iki 2 po piet.

Seno kraujaus gydymojas
DR. P. G. WIEGNER
Atidarė ofisą ant aptiekos J. Leszczynskio.
3315 So. Morgan St. Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas

Telephone Yards 2716.
URA VISI PAS Juozupa Ridika.
Szaletas alus, skani arielka ir kvepenti Cigarai.
Turiu didelę salelę del mitingų, veselijų ir tt.
3253 Illinois St. kerte 88 gat.

Telephone Yards 2750
PIRMOS KLIAŠOS SALIUNAS T. RADAVICZE
Linskminkis brojan pas mane atėjęs, nes aš užlaikau szaltes alu, geriausia vyna ir ruginė DEGTINE, o cigarai tai net isz pat Turkijos o prieto turin didelę Halle delel Mitingų, veselijų ir kitokiu susirinkimu, kuris pas mane atsilankys tai bus szirdingai priimtas ir suramintas lieku
T. RADAVICZE
942 - 33rd. Chicago, Ill.

Phone Yards 709
JUOZAPAS LESZCZINSKIS
APTIEKORIUS
Užlaiko naminius ir užrubežinius gyduoles, ir receptus išpildo kežna valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užgandinti.
Sunciamas gyduoles ir kitas miestas
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER.
Sziuomi apresziuku pagodoti visuomeniai, jog tsu seniausias gydymojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą savo locną namą po nr.
3149 So. Morgan St.
Kerte 82-ros gat.
Mano ofisas aprupintas naujaisiais buvais gydymo. Visus ligonius stengsinos užgandinti kaip ir ligszioi. Pasi tikėdamas, jog gerbiama publika ir toliau mane rems, esiu namie ant klekvieno pareikalavimo dienų ir naktį. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų, ir užsėdintose ligose. Darau visokią operacijų. Liekuosi su pagarba
Telefonas Yards 687
Dr. G. M. Glaser
3149 South Morgan Street
Kerte 82-ros gatvės.

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kerezius ant pagrabu, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

LINKSMA VIETA pas
A. Pawlowski
katras atsilankys, tas bus linksmes ba del to kad užlaiko geriausę degtinę, szaltą alų, o cigarus tai net isz pat Havanos. Atsilankykite
8317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

The Star Cigar Mfg. Co.
F. KRISZCZIOKAITIS
Pirmutinis Cigarų dirbejas ir pardavėjas Chicago ir splellinke. Parduoda lietuvizskus cigarus Vytauto ir Gedimino.
298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

DIDELIS ŠTORAS

Neužmirskite lietuviai mūsų Seno Štoro kurį mes jau užlaikome per 15 metų. Mes nelaikome kito štoro kaip tik šitą vieną, ir viską teisingiausiai parduodam kaip tai: vyriškus siutus, ir visokius moteriškus drabužius, visokias materijas, marškinius, kalnierių, čėvėrykus, pančekas ir tt.
A. COHEN,
1834 Jefferson St. Chicago, Ill.
(Senas No. 537)

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.

Mylinti naturalizską paveiksą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, mes užtikrinam, kad mūsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad mes mokame ir žinome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikekit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neužtenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatyti. Didžiausias pamatas mūsų biznio yra užgandinti kiekvieno kostumerio. Su pagarba
JONAS P. RASHINCKAS,
3213 So. Morgan St., Phone Yards 2139 Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojaus szale Lehigh Valley dypo. Visokiu ariekly ir alaus didelės zopostas, taipgi ir isz Europos visokiu vynu, cigarų ir visokiu valgių ir olsterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkortes ant visu linijų ir slunciu pinigus į visas dals svieto pigiausiai ir saugiai.
121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

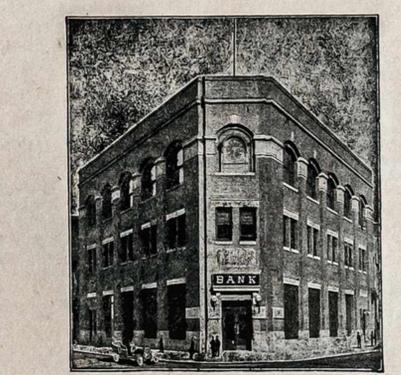
MRS. EDWARD BRADEL DIRBTUVE

Kukardų, Szarpų, Veliavų ir Baznytinių Karuų. Pristato Draugystėms parėdus. Siuva Sidabru ir Auksu. Reikale meldžiame kreiptis prie mūsų, o mes stengsimesi kiekvieną užgandinti. Teipogi užlaikome gyvas kvietkas.
1718 W. 47-th St. CHICAGO, ILL.

DR. A. L. GRAICZUNAS

Specialistas venerizkų ir pastapineų ligų Gydo visokias ligas be skirtumo vyrų moterų ir rankų. Galima pasaukti per telefoną kiekvienoj valandoj.
33 1/2 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DYKAI! DYKAI! REGISTRUOTA RAKTAMS RINKUTE

Ateikit į banką ir palikt vardą ir antrašą ir jaigu pamesit raktai jums bus sugrąžinti. Adara kasdien iki 6 val. vakare. Subatomis iki 9 val. vakare. Mokam 3 proc. už padėlius, Apsaugojimo skryuokes randavojam už \$2.50 aut metu.

Peoples Trust and Savings Bank
47-th St. & Ashland Ave. Chicago, Ill.

TEMYKIT LIETUVEI

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vietanegu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, pezių, lampų, vanų ir citokiu visokiu dailtų koki yra eikalingi į namus. Mano krautuve yra ant trijų lubų ir priildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirskit kad aš duodu lovanus nuo szimdo penkis dale miso. Užkvieciuvius savo tau tieciuzs atsilankyti.
St. Poncevicze
3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

Fountain Plunksnos.

Mes užjirkome daugybę Fountain Plunksnų, kurias dabar pardavinėsim už labai pigę prekę. Fountain Plunksna yra paranki kiekvienam žmogui turėti, nes kotelyje įsipila atramentas ir galima naudoti visur ir visada, parasius sumovei taip, kad plunksna nesigadyti ir nešiojies kišeniuje. Pati plunksna auksinė su stori kotuku.

Sunciant pinigus adresuokit:
JONAS M. TANANEVICZE,
"Kataliko" Išleistojas
3244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Matomas Suraszas

Viskas matoma
Wales Matoma Sudejimo ir suraszo Maszina
THE ADDER MACHINE CO.
Wilkes-Barre, Pennsylvania.
SAXE & HOGLE, WESTERN DISTRIBUTORS
161 State St., Chicago. Phone Randolph 2644

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS Z. Urbanowicz

4841 So. Ashland ave.
Užtenka pamatyti lange isz.aisytas o artistizskai iszbaigtas fotografijas kurios iszeina isz ju dirbtuves. Iszdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypac mes del savo tautiezių padirbame geriausiai. Kas pas mus syki atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldžiū atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir isz tolesnių pakraszių. Duodam labai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirskit adresu.

Dr. Marja Dowiat-Nass
OFISAS 749 W. 18th St. VALANDOS
RESIDENCE 2891 W. Harrison St. VALANDOS
Nuo 9:30 iki 11:30 ryte nuo 4:30 iki 9 vakare
Nedėlionis tikrai nuo 9:30 iki 12 ryte
TEL. CANAL 1208
Nuo 9:30 iki 11:30 ryte ir nuo 7 iki 9 vakare
TEL. AUSTIN 469

Telephone Yards 4175
A. BYANSKAS
GENERALISZKAS
Karpenderis ir Kontraktierius
Bndavoja namus kaip medinius taip ir murinius. Darbą atlieka teisingai, gerai, greitai ir pigiai. Dnoda geriausia rodą perkantems senus namus ir pasako jų vertę. Eikite visi pas lietuvi.
3327 Auburn Ave., Chicago, Ill.

ILLINOIS METAL CEILING and SUPPLY COMPANY.
Pristato ir prikala visokias metalines lubas į sztorus, ofisus ir tt. už žemą kainą. Reikale kreipkitis prie jų.
23 LAKE ST. CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Long Distance Central 514

Naujausia ir Gražiausia iszdirbiste Fotografiju.
Mes iszdirbam paveiksus pagal naujaisią madą kaip ant vestuvių, piknikų ir balių del to, kad mes esame iszsilavinę geriau ne kaip kiti paveiksų iszdirbejai. Mes savo darbą gvarantuojam. Aptaisom į abdarus.
T. M. UGINT IR T. A. PAULIKAS
3448 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PIRMOS KLIAŠOS MUZIKANTAS.
Grajinu ant piknikų, vestuvių, balių ir tt. Ir da-gi esu geriausias barberis ir savininkas didelio saliuono. Kuris pas mane atsilankys, tas busuzgandintas.
W. M. Karbowski,
14th and Jeffers ave., Grant Works, Ill.

THE FALCON CIGAR FACT.
Po vardu SAKALAS Cigarų Fabrikas
J. A. NUTAUC SAV.
— iszdirba geriausias —
HAVANOS CIGARUS
1601 W. 47th St. CHICAGO.
Tel. Yards 1735.

R. S. Ivazskevicze
Pirmutinis lietuvizskas iszdirbejas visoki mineralizsku gėrymų, kaip:
GINGER ALE, PAPS, SALSERIO IR OBUOLINES SAIDES.
1645 W. 46th St. Art Ashland Ave CHICAGO, ILL.

PONE ONA MILLER
(Pagal vyro Jankauskiene)
SENIAUSIA LIETUVISKA AKUSER KA CHICAGO.
Dabar gyvena, 107 Canalport ave. priezai Ruble St.
Telefonas Canal 3619.

Jos Pivnicki Z. Lubawski, Mgr
The Improvement Roofing Co.
Dirbtuve žvirinių stogų ir gatavių guntų. Taisome visokios ruszies stogų rymas ir kaminius.
1835 W. 47-th Str. Chicago, Ill.
Phone Canal 6774

Linksmiausias Saliuonas ANT BRIDGEPORTO Mrs. Onos Žilienes
Galvos neskandis, niekad nedejuosi, jei tik pas Žilienes broli nusiduosi. Cigara Vynas Dekline rugine jau ant nerelikia nei sakyti valkine, nes apie Žilienes visi gerai žino.
MRS. ONA ŽILIENE
934 - 33rd St. Chicago, Ill.
Netoli S. Morgan Str.

DR. WISSIG
ISZ RUSIJOS
gydo labai pasekmingai visas Vyrų ligas, nešdirint kaip užsėdintus ir blogas yra. Jaiju kiti atsistakę iszgydyti, ateik pas mane po num:
751 W. 18 Str.
tarpe Paulina ir Wood gatvių.
PIRMAS ISZTYRINEJIMAS DYKAL
Ofis'o valandos: kasdiene 8 iki 5 val. 7 iki 9 vakarais. Nedėlionis nuo 10 ryto iki 3 po pietų.
Telefonas Canal 3208

Phone 1044
Lietuviškas Saliuonas NORTH CHICAGOJ.
Užlaiko geriausias gėrymus, szaltą alų geriausia arieklę ir puikius Havanos cigarus. Esu agentu West Side Brewery. Kas pas mane atsilankys bus uzgandintas.
JOS DACEVICZE
10th and Victoria Sts. North Chicago.

TELEFONAS 1332 YARDS.
DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDYTOJAS...
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Turu gera praktikę ir gydo pasekmingai visokias limpatizcas, usienėjusias ir pasilapines ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.
Examinavoju Abstrictus, ir atleku kitns visus reikalus Notarineso pigiai ir atsakančiai. Visą savo darbą gvarantuojū. Eikit pas lietuvi o ne pas ave-timantų.
917-33rd St.
Tel. Yards 5428.

Telephone Canal 285
KAZ. KATUTIS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Persamdo kerezius ant pagrabu, veselijų ir tt.
166 W. 18th St. Chicago, Ill.

LINKSMA VIETA pas A. Pawlowski
katras atsilankys, tas bus linksmes ba del to kad užlaiko geriausę degtinę, szaltą alų, o cigarus tai net isz pat Havanos. Atsilankykite
8317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

The Star Cigar Mfg. Co.
F. KRISZCZIOKAITIS
Pirmutinis Cigarų dirbejas ir pardavėjas Chicago ir splellinke. Parduoda lietuvizskus cigarus Vytauto ir Gedimino.
298 E. 14th St. Chicago Heights, Ill.

visai nežinant į kur turi kreipties. Kiti isz užkviestuų žiū, vadovai pulkų ir Skirgailo draugai, prileisti prie jo elapybės, žadėjo traukti drauge su juomi; kryžiolai

Andzaris... kalavijas; *** Amelija - krepiys sudeti šviams. (Toliaus bus).

(Toliaus bus).